

Fransa İtalyaya minnettarlık eseri olarak Habes işinde tavassut etti

Sulh Müzakereleri İleriledi, Harp Durmak Üzere

Ümitler Boşa Çıktı, Vaziyet Yine Karışıyor

Lokarno devletlerinin Rende 20 Kilometrelik Kısmın Boşaltılmasına Karar Verdikleri Hayretle Öğrenildi

ALMANYA YAPILAN TEKLİFLERİ KATIYYEN KABUL ETMİYECEK

Hitler "ya bize müsavat verilecek, yahut Avrupa ile alâkâmızı keseceğiz!," dedi

Milletler Cemiyeti konseyinin Londrada yaptığı toplantıdan bir anı: 1. Titulesko (Romanya), 2. Tervik Rüşti Aras (Türkiye), 3. Grandi (İtalya), 4. Flanden (Fransa), 5. konsey reis Bruce, 6. Eden (İngiltere)

Londra 20 (Hususi) — Lokarno devletlerinden İngiltere, Fransa, İtalya ve Belçikanın kararlaştırdıkları proje hakkında dün alınan en son malûmat, Ren sahasında yeniden bir gayri askeri muntaka vü-

cuda getirmek ve bu muntakaya beynelmil zabıta kuvvetleri yerleştirmek için Fransa tarafından ileri sürülen şekilden vazgeçildiğini gösteriyordu. Bu yüzden vaziyet çok ümit verici bir safhaya girmiş sa-

yılıyordu. Fakat bugün bu proje hakkında İngiltere hükümeti tarafından bir «Beyaz kitap» neşri, bu ümitleri kırmağa başlamıştır. Projenin tahmin hilâfına Rende yeni-

[Devamı 10 uncu yüzde]

İngilizler Bedbin!

İngiliz gazeteleri "Almanya, topraklarının dışında hiçbir şey yapmadığı halde mütecaviz İtalyaya onun aleyhinde rey verdirildi," diyorlar

Londra 20 (Hususi) — İngiltere dış bakanı Mister Eden bu akşam Avam Kamarasında son haftaların hâdiselerini izah etti, Milletler Cemiyeti konseyinin çalışmaları ile Lokarno devletlerinin müzakereleri hakkında malûmat verdi. Mister Eden vaziyeti «Beyaz kitab»ın mündericatu dairesinde izah ettikten sonra İngilterenin Lokarnoda yazılı taahhütlerini yerine getireceğini söyledi ve nutkunu bitirdi.

Mister Eden nutkunda bilhassa Fransanın son hâdiseler karşısında gösterdiği titâd ve basireti methetti.

İngiltere Mahafili Bedbin!

Londra 20 (Hususi) — Mister Eden Avam Kamarasında söylediği nutukta Lokarno devletleri tarafından hazırlanan projede en mühim noktanın beynelmil konferans olduğunu ve diğer noktaların taahhütte bulunduğunu söylediği halde siyasi mahafil Almanyanın Ren muntakasında muvakkat bir zaman için olsa da gâ-

[Devamı 10 uncu yüzde]

Hitlerin Dün Gece Hamburgta Söylediği Nutuk

Berlin 20 (Hususi) — Her Hitler umumî seçim dolayısıyla söylediği nutukların dördüncüsünü bu akşam Hamburgda verdi. Ve Almanyanın tam müsavati tanımazsa, Avrupa siyaseti ile ilişkisini keserek tecerrüt ve infiradı tercih edeceğini anlattı.

Her Hitler: «İki ihtimal karşındayız. Birincisi dilediğimiz şekilde projeli meselelerin hallidir. İkincisi Almanyanın yalnız başına hareket ederek infirat siyasetini takip etmesidir» dedi.

[Devamı 10 uncu yüzde]

SON DAKİKA: Almanların Cevabı

Berlin 20 (Hususi) — Lokarno devletlerinin yeni teklifleri hakkında bütün matbuat tarafından verilen cevap şu şekildedir:

1 — Beynelmil bir konferans akdi. Almanya bunu kabul eder.

2 — Rende yeniden bir askeri muntaka tesisi konulamaz. Teklif ancak böyle bir muntaka Almanya tarafında olduğu gibi Fransa tarafında da tesis

(Devamı 10 uncu yüzde)

Fransızlar Memnun!

Flanden parlâmentoda bir nutuk söyliyerek "Tehlike karşısında Fransa ile İngiltere birlikte harekete karar vermişlerdir," dedi

Paris, 20 (Hususi) — Dış işleri bakanı Flanden bugün parlâmentoda Londra konuşmaları hakkında beyanatta bulundu.

Barişi hükümetinin ilân ettiği prensiplere ihanet etmeden tahkime muvaffak olduğunu söyledikten sonra son hâdiseleri hülâsa etti ve anlaşma projesine işaret ederek şunları söyledi:

«Almanya bir davet yapıldı. Kabul edildiği takdirde Avrupa barışının tarisini için yeni bir ufuk açılmış olacaktır. Reddederse Fransa ile İngiltere vaziyetin yeniden tetkiki lâzım geldiği hususunda hemfikirdirler.»

Flanden bundan sonra Beyaz kitapteki teklifleri hülâsa etti ve şu sözleri söyledi:

[Devamı 10 uncu yüzde]

İtalyadan Zecrî Tedbirler Kaldırılıyor

Paris, 21 Mart (Radyo) — Fransız hükümeti İtalya ile Habeşistan arasında muharebeyi derhal kesmek üzere hususi bir tavassut yapmıştır. Tavassut iyi bir netice vermiştir. Muhasemat tatil edilmek üzere. Sulh şartları belli değildir, her iki tarafı da tatmin edici mahiyette olacağı sanılmaktadır.

★★

Paris, 21 (A.A.) — Mösyo Flanden parlâmentoda dün söylediği nutukta İtalya - Habeş ihtilâfından bahsederken Habeşistanda muharebenin bitmesi, ve İtalya üzerinden zecrî tedbirlerin kaldırılması yakın olacağını ihsas etmiştir.

★★

Londra 21 (A.A.) — Flanden'in iması Uluslar Kurumu mahafilinde azim bir tesir yapmıştır.

Fransız Dış İşleri Bakanının İtalya üzerine konulmuş olan zecrî tedbirlerin yakında kaldırılacağını ima etmesi, Uluslar Kurumunda İtalyanın Almanya aleyhinde rey vermesine karşı bir minnettarlık eseri olarak telâkki edilmektedir. Aynı zamanda sulh müzakerelerinin umumiyetle sanıldığından çok ileri gitmiş olduğunu göstermektedir.

Londra, 21 (A.A.) — Flandenin Habeş hakkındaki sözleri dolayısıyla 13 ler Komitesinin pazartesi yapacağı toplantıya büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Habeş Mümessilleri Londraya Gittiler

Londra, 21 (A.A.) — Habeşistanın Paris sefiri Nvelde ile Habeş müşaviri profesör Jez buraya gelmişlerdir. Gelişleri 13 ler Komitesinin pazartesi günü 10,5 de yapacağı toplantı ile alâkadardır.

Yeni Bir Milletler Cemiyeti Kurulacak

Londra 21 (Hususi) — Ünitèd Pressin muhabiri bildiriyor:

Lokarno devletlerinin anlaşma projesi içinde İngiltere tarafından en fazla ehemmiyetle iltizam olunan nokta, beynelmil meseleleri halle çalışacak, iktisadi, siyasi, askerî mahiyetteki bütün güçlükleri ve pürüzleri bertaraf etmeğe uğraşacak beynelmil bir konferansın toplanmasıdır.

İngiltere dış bakanı Mister Eden, bu konferans ile yeni bir Milletler Cemiyeti kurmayı ve bu cemiyete Avrupa devletlerinden başka Amerikayı da almayı istemektedir. Ren havzasında beynelmil bir kuvvetin yerleşeceği yeni bir gayri askeri muntaka vücuda getiren teklifin Almanya tarafından kabul edilmemesi ihtimali bu teşebbüsü geciktirecek gibi görünüyor. İngilterenin bu ihtimale karşı ne yapacağı henüz belli değildir.

Bu Çocuk İki Anadan Hangisine Ait?

Darülâceze karınlık sokakların köşe başlarına bırakılmış sahipsiz çocuklarla dolu. Anaların, babaların, çocuklarını, kötü cinsli bir köpek fiatına satın alacak birer müşteri aramaları neredeyse çok tabii ve mesru bir ticaret sayılacak.

Hattâ yakında, münhasıran çocuk alını satılmı müstâgil komisyoncular türerse, hiç şaşmayacağız. Ve bu işte «arz» edenler, «talip»lerden o kadar çok ki, günün birinde kundakta ço-

Yukarıda Fatma muharririmizle konuşurken. Aşağıda Nerrin, muharririmiz ve kapı arkasında kızın kendi kızı olduğunu iddia eden diğer ana: Nezahat

cuklar, okkaya verilmiş kitaplar gibi işportallara satılacak ta, ilmi eserler kadar bile para etmeyecek!

(Devamı 12 inci yüzde)

Siyasi Terbiyede Olgunluk

Muasır Türkiye

Buz Dolaplarından Vergi

Siyasi terbiyede olgunluk

Venezelosun ölümü Yunanistanda derin bir matem uyandırdı.

Yunan milleti günlerce matem tuttu. Venezelosun cenazesini bir harp gemisi ile Yunanistana getirerek cenaze merasimini memleket dahilinde yapmağa karar verdi. Venezelosun siyasi düşmanı olan eski başvekil bile ondan hürmetle bahsetti.

Halbuki venezelos son Yunan isyanının âmili sıfatıyla memlekettten kovulmuş bir adamdı. Yunanistanda kalsaydı mahkemeler idamına karar verebilirlerdi.

Hiyanet suçuyla müttahem bir devlet adamının ölüsüne gösterilen bu hürmet eseri siyasi terbiyedeki olgunluğun en parlak bir tezahürüdür.

Muasır Türkiye

Ecnabi gazetelerinde hakkımızda çıkan yalan yanlış malûmata sinirleniyoruz. Aleyhimize yapılan propagandalara tahammül edemiyoruz.

Fakat kendimizi onların yerine koyup düşünelim: Türkiye hakkında bir yazı yazmak istiyorsunuz. Hangi esere, hangi membaa müracaat ederek malûmat alacaksınız. Ansiklopedilerde, Referans kitaplarında Türkiye hakkında bulacağınız malûmat hem noksan, hem yanlış. Büyük Larus hâlâ Türkiyeyi Osmanlı imparatorluğu zanneder. Böyle yanlış ve kötü kaynaklardan alınacak malûmat ile hakikati ifade eden bir yazı yazmak mümkün müdür?

Bize düşen ilk vazife bütün dünyayı Türkiye hakkında tenvir edecek eserlerle doldurmaktır. Bugün propagandaya muhtaç olmayan Japonya ve İtalya gibi ileri milletler bile bunu yapmakta fayda görüyorlar.

Matbuat umum müdürlüğünün bu sadadaki faaliyeti geç başlamıştır, fakat takdire lâyık nümuneler vermiştir. Fransızca çıkarılan La Turque Kemalist mecmuasından sonra şimdi de müdüriyet La Turque Contemporain adında Fransızca bir eser neşretmiştir. Bu eserde muasır Türkiye hakkında sosyal ekonomik, politik ve kültürel sahalarda vesika, rakkam ve grafiklere müstenid malûmat bulunabilir. Bir ecnebi bu eseri okursa şimdiye kadar Türkiye hakkında edindiği yanlış kanaati düzeltebilir.

Bu itibarla bu eser cidden takdire şayandır.

Buz dolaplarından vergi

Buz dolabı modern medeniyetin bulduğu refah vasıtalarından biridir. Bütün fennî refah vasıtaları gibi buz dolabı da son zamanlarda memleketimizde kullanılmaya başlanmıştır. Belediye kendisine varidat kaynağı ararken aklına bu soğutma âletleri gelmiş ve onları kullananlardan vergi almayı düşünmüştü.

Buz dolabı şehrin sıhhati namına her eve, her lokantaya, her bozulacak gıda maddesi satan dükkân ve müesseseye cebren koydurulması lâzım gelen bir soğutma vasıtasıdır. Böyle olduğu halde belediye buz dolabı kullananlardan vergi almağa kalkarsa, yarı telefon, radyo, kalorifer, hattâ soba kullananlardan da vergi alınması için bir sebep yoktur.

Böyle bir vergiyi düşünmek, fennin terakkilerine memleketin kapılarını kapamak demektir. Bizim garp medeniyetinin teknik refah vasıtalarından istifade etmemesi mani olmak demektir. Yani terakkiden vergi almak demektir.

Özlü sözler:

Hâlâ seviyoruz ve sevdiğimiz zaman sevgilinin etten, kemikten olduğunu unuttuyoruz. O, bize hilkatin kendi kendini yaratan, kendi cemalini, kendi kemalini kendi yapan kudretlerinden biri gibi geliyor; gözleri gözlerimize çevrildiği anlar duyuyoruz ki tâ içimize ebediyetten ezeliyetten, bir parça giriyor. Yakup Kadri

Fakat ona bu kudreti kim verdi? Biz verdik; heyhat biz verdik.

Yakup Kadri

Büyük bir şey ifade etmeyeceğine emin olduğumuz sözleri mümkün olduğu kadar büyük bir otorite ile söyleyiniz.

Virgil Thomson

«Üstad» tabirini kıymetli şahsiyetler hakkında kullanmaktan çekininiz, çünkü bu kelime, bu sırada cehaletle âlem olmak talihsizliğine uğramıştır. Agâh İzzet

İnkilâplar yeni nesle dayanır.

Mazi olmuş nesil eski itiyatlardan, eski göreneklerden, eski telakkilerden kolay kolay kurtulamaz. Yeni hayatın icaplarını anlayan ve onu kuvvetlendirip gelecek nesle nakledecek olan yeni nesildir.

Bizde üniversiteli kız ancak yeni nesil arasında görülür. Şimdiye kadar evlerimizde kafes arkasında yetişen

kızlarımız şimdi üniversitelerde, ilim müesseselerinde yetişiyorlar.

Biz inkilâbı kafes arkasında yetişen anlayışı kıt, ufku dar nesle emanet edemeyiz.

Üniversiteli genç kız, genç Türkiyenin sembolüdür, ve inkilâbın temelidir.

SÖZ ARASINDA

Mecmualar Arasında mevzu Sirkatı

Bizim on tanesi çıkarken yirmi tanesi batan haftalık mecmuaların yegâne mevzu membarları Avrupa mecmualarıdır.

Geçenlerde, bir klişeci, elinde resimlerle bu mecmualardan birine girmiş, ve:

— Efendim, demiş, bana bu resimleri göndermişsiniz. Halbuki aynı resimleri (x) mecmuasından da yolladılar. Aynı yazıyı ikiniz de tercüme etmiş olacaksınız.

Mecmua sahibi, klişeciye: — Evet, demiş, fakat biz onlardan evvel almıştık.

Ve telefonu açıp (x) mecmuasının sahibine çıkışarak:

— Teessüf ederim! demiş. Bizim (1) mevzularımızı aşırmağa başladınız!

Canlı Ansiklopedi

Alman hükümetinin Londraya hukuk müşaviri olarak yolladığı doktor Gaus, beynelmilel bir şahsiyettir. Devletini, Cenevrede bir çok defalar müdafaa etmiştir. Gazeteler bu zatın hususi işleri yüzünden Londraya gittiğini yazmışlarsa da kimse inanmamıştır.

Gaus geceleri ancak iki saat uyur, üst tarafını hukuki meseleleri tettebbü ile geçirir. Ştrezman kendisinden bahsederken «ayaklı ansiklopedi» dermiş. Yalnız Gausun bir merakı varmış, şatranç... Ona daldığı zaman her şeyi unuttur ve feda edermiş. Bu sefer Londraya giderken şatranç oynamasını sureti kat'iyede menemiştir. Bu menediş keyfiyeti Almanların müzakerelere çok ehemmiyet verdiğine delâlet ediyormuş.

Profesör Jez'in evi

Habeş davasını üzerine alarak İtalyaya karşı müdafaa etti diye talebenin hışımına uğrıyan profesör Jez; Sen nehri üzerinde bir köşk satın almıştır. Niye başka yerde kendisine ev almadın diyenlere:

— Ne yapayım demiş. Vazifesinam. Derslerime devam edemiyorum, hiç değilse, vazifesinden ayrılmıyan ve gece gündüz akan nehri seyrederek müteselli olur, kendimi avuturum, demiştir.

HERGÜN BİR FIKRA

Profesörün Nutku

Eski Darülfünun profesörlerinden bir zat hakkında şu fıkrayı naklederler:

Bu zat fevkalâde unutkan ve aynı zamanda tutukmuş. Bundan üç dört sene evvel, Anadolu muhüm merkezlerden birinde bulunuyorken, yapılacak bir küşad resmi münasebetiyle kendisinden bir nutuk irad etmesini rica etmişler. Yapılan ısrar karşısında reddedememiş ve irticâlen söz söylemesine tutukluğu mani olduğu için, nutkunu yazıp, paltosunun cebine koymuş.

Belediye dairesinde mükellef bir ziyafeti müteakip merasim yerine gidilmiş, profesörü kürsüye çıkarmışlar. O da:

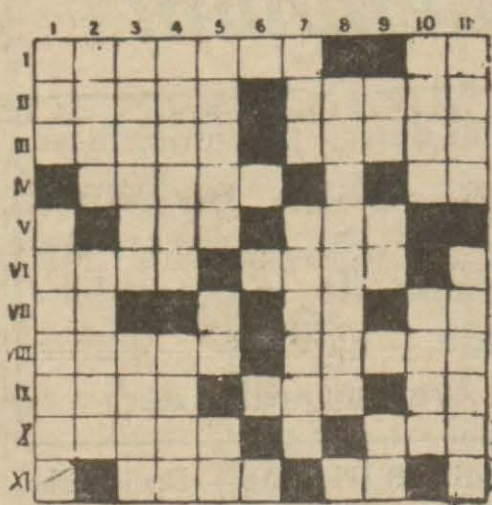
— Efendiler! diye söze başlamış.

Fakat bir de elini cebine koysun ki, nutuk yok. O zaman, yanlışlıkla başkasının paltosunu giydiğini farkederek profesör, hazurunun önce hayret, sonra da kahkahaları arasında:

— Bu paltonun benim olmadığını arzederim!

Deyip, kürsüden inmiş.

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Buzlu bir diyar, isim. 2 — İspanya reisicumuru, sık sık 3 — İntizam, şar-

Harbiye Nazırlığı İçin İnatçı Olmak mı Lâzımdır?

İngiliz başvekil Baldwin askerlikle hiç alakası olmayan bir adamı harbiye nazırlığına getirmiştir. Bu adam Thomas İnskip'tir.

İnskip baroda mukayyet avukattır. İnatçılığı ile şöret bulmuştur. Baldwin, bu intihabından dolayı müahaze edildiği zaman:

— Vaziyet kaşık, pes demeyecek bir harbiye nazırına ihtiyacım vardı. Ben de oraya İngilterenin en inatçı adamını getirdim. Muvafık değil mi? demiştir.

Rende İlk kavga

Nehrin beri tarafında bulunan Alman balıkçıları avlanırlarken oltalarının ucuna bir balık geçmiş... Sahilin diğer tarafında aynı işi yapanlar, derhal mırıldanmışlar:

— Gördünüz mü demişler, Almanlar bize tecavüze başladılar. Rızkımızı elimizden aldılar.

kulerdende bir mıntaka. 4 — Yalvarma, siz. 5 — İstikbal sigası edati, beyn. 6 — Bir kasabamız, saldırsı. 7 Nota, - beyaz, su. 8 — Adada oturan, alışın aksi. 9 — darp edati, göz, beyaz. 10 — Ahk, otomobil. 11 — Bir Fransız ismi, zaman.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Tam, korkunç bir şey. 2 — Müsaade, toprak altında bulunan cevher. 3 — Tutkun olmak, çalmanın argocası. 4 — Lutfu ihsan, gitme. 5 — Az kalsın, nota. 7 — Dört tarafı su ile çevrili, bir ağaç. 8 — Bir millet. 9 — İlacın Türkçesi, çağ, bir adet, 10 — Sağlık dilemek, yüzler. 11 — İneğin yavrusu, boyun atkısı.

Dünkü Bulmacanın Halli:

1 Saraca, iane. 2 — An, Edepsiz. 3 — Nigâr, ama. 4 — Emr, Ren. 5 — Aç, halis. 7 — Edep, ler, lâ. 8 — Rak, katik. 9 — İn, kn, lâ. 10 — Kader, ram. 11 — Et, altın.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Sağır, erik. 2 — Anı, Adana. 3 — Gerçek, de. 4 — Ami, ket. 5 — Cerah, kız. 6 — Ad, yalan. 7 — Sebep, el. 8 — İp, trıl. 9 — Asar, karı. 10 — Nimet, an. 11 — Ezan, hamam.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Devlet dairelerinde ve devlet sermayesiyle işleyen müesseselerde 60 yaşını aşmış kimseler tekaüde sevkedilecek ve bu gibiler çalıştırılmıyacaktır.

Bu yeni karar üzerine İnhisarlar müdüriyeti kendi memurları arasında tetkikat yapmış, 770 kişinin açığa çıkması lâzımgeldiğini görmüş.

İnhisarlar müdüriyeti yeni bir müessesedir ve memurları ekseriyetle gençlerden mürekkeptir. Gençliğin ekseriyet teşkil etmesi bu müessesenin çalışmasına da modern bir şekil vermiştir.

Genç nesle inhisarlar kadar kapılarını açmıyan ve es-

ki kadrolarını muhafaza eden devlet dairelerinde ise yaşlı memurlar ekseriyeti teşkil ederler.

Yalnız inhisarlarda altmış yaşını aşmış 770 memur bulunursa, devlet dairelerinin ihtiyarlar elinde bulunduğu hükmetmek lâzımgelir.

Bizde kırtasiyeciliğin bir türlü kalkamaması, işlerin modern bir şekil alamaması için başka sebep aramağa lüzum kalmıyor.

Devlet makinesi bu ihtiyarlardan tasfiye edilip gençlerin eline devredilmedikçe, bizde devlet işlerinin düzeltililebileceğine, artık

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sulh memleketi Amerika

E. Ekrem-Talu

Harbi umumî hitama erip te, galiplerle mağlûplar, hesap görmek üzere yeşil çuhali masanın etrafında toplandıkları zaman Amerika birleşik devletlerini temsil eden Cumur reisi müteveffa Wilson:

— Durun, efendiler! dedi; bu böyle olmaz. Yarın, öbür gün sizler yine çekişir, kapışır, boğuşursunuz. Eyi mi? Ben ortaya bir takım prensipler atıyorum. Bunları tatbik edecek olursanız, harp heyulâsı bir efsaneden ibaret kalır. Ve bu prensiplerimi tatbik etmelisiniz de.. Tâ ki beşeriyetin teşne olduğu müebbed sulh takarrür etsin. Benim seksen küsur milyonluk milletim bunu böyle istiyor!

Galipler de, mağlûplar da: «Pesh» dediler. Wilson prensipleri, ebedî sulhun yüzüsuu hürmetine kabul ve tatbik edildi.

Eyi mi?

Şimdi, bir Amerikan gazetesinde, Vaşington hükümeti tarafından neşredilen resmî bir istatistik görüyorum. Yalnız şubat ayı zarfında, Amerika'dan yabancı memleketlere ihraç edilecek silâh ve cephaneye için resmen verilen ruhsatlara ait olan bu istatistikte, Çine 1,315,000, Şili'ye 250,000, Almaniyaya 88,230 dolarlık harp levazım sevkedildiği yazılıdır.

Çinin bir seneden beridir dahilî harplerle neden perişan olduğunu, Şilin cenubi Amerikada her an alev almağa müheyya bir barut fıçısı vaziyetinde nasıl bulunduğunu, Almanyanın da yedi düvele niçin meydan okuyacak vaziyete geldiğini bu istatistikten anlayabilirsiniz.

Amerika sulh dostu, sulh memleketiydi, değil mi Mösyö Wilson?

E. Ekrem-Talu

Biliyor Musunuz?

1 — İlk Ehlişalip seferi kaç tarihinde yapılmıştır?

2 — Hristiyanlarda Lüther ıslahatı ne vakit yapılmıştır?

3 — Din kitaplarına göre dünya kaç yaşındadır?

4 — Umumi nüfusumuzda kadın mi çoktur, erkek mi?

5 — Samsun vilâyetinin nüfusu ne kadardır?

(Cevapları Yarın)

Dünkü suallerin cevapları

1 — Çiçeklerde sadakate delâlet eden renk «mavi» dir.

2 — Napolyon Mısır seferine girişmekle Akdenizi Fransız havuzu haline getirmek ve İngiliz ticaretini baltalamak gâyesini takip ediyordu.

3 — İki tane Mendres nehri vardır. Birine küçük, diğerine büyük derler, heç ikisi de İzmir mıntakasındadır.

4 — Dünyanın en seyrek çıkan gazete «Groenland» adasında neşredilir. Senede iki defa çıkar. Muharriir, mürettebî, makinisti tek bir kişiden ibarettir. Bu gazete Eskimolara dünya haberlerini verir.

5 — Volter meşhur bir Fransız muharriir ve şairidir, Pariste 1694 te doğmuştur.

Özlü sözler:

«Aşk muvakkat, izdivaç ise daimdir. İzdivacı aşkın devamı zannetmiş nice saf-dil çiftler, üç ay geçmeden dudaklarda ateşin söndüğünü görmüşler, ve bir akşam kendilerini karşı karşıya esner bulmaktan hayret etmişlerdir. Aşk değişmeyince ölüdür.»

Abmet Haşim

Yokluk değil mi adem için en ağır ceza.

Abdülhak Hâmit

Kovannın içinde üsnomal bir usta olan an kovannın dışında normal bir sinektir.

Voltaire

Bazı fikirler adı şişelere hapsedilmiş adlâvantalar gibidir; böyle fikirlere, tabii olarak pek çok itina edilmiş, nevhives kitaplarında sık sık rasgeleceksiniz.

Fazıl Ahmet

Siyaset Aleminde

Ne Şiş
Yanıyor, Ne De
Kebap...

Ren gayri askerî muntakasının Almanya tarafından işgaline meydana gelen gergin vaziyet, İngilterenin anudane bir surette Fransız isteklerine karşı gösterdiği mukavemet yüzünden yumuşamış demektir. Fransa, bu emri vaki karşısında, evvelâ:

Almanyanın Lokarno ve Versay muahedelerini ihlâl ettiğini tesbit ettirmek, bunun neticesi olmak üzere de Almanya aleyhine, Lokarnoyu imzalayan devletlerle, yani İngiltere, İtalya ve Belçika ile beraber harekete geçmek istedi. İtalyanın doğu Afrikasında açmış olduğu harp, Avrupada her hangi bir harekette bulunmasına şimdilik müsaait bulunmamaktadır. Binaenaleyh bu noktadan, İtalya, taahhüdünü yerine getirecek vaziyette değildir. Sonra, hakkında ahmıuş olan zecri tedbirler münasebetile muğber vaziyette idi. İstedik ki, yeni durum, hakkındaki tedbirlerin kalkması için bir pazarlık zemini teşkil etsin.

İngiltere ise, Almanyaya karşı; değil askerî harekâta girişmek, zecri tedbir tatbik olunmasına dahi razı değildir. Bu sebeple, münasip bir hal şekli aramaya koyuldu. Nihayet, meselenin afyonlu bir formülle örtbas edilmesine muvaffak oldu.

O suretle ki:

Almanya: Muahedeleri ihlâl etmiş oluyor, buna rağmen fi'li vaziyet devam ediyor.

Ve: Ne şiş yanıyor, ne de kebab.

Vanlıan bu tesviye şeklinin en amelî neticesi şu oldu ki, Avrupaya sıkıntı veren bütün meselelerin görüşülmesi için bir konferans toplanacak ve alâkadarlar, bu toplantıda, derhâlinde döküp bunlara birer şifa çaresi bulunmasını isteyecekler.

Bu, bir adımdır ki temkinli atılmak şartile bütün Avrupa için feyizli neticeler verebilir. — Selim Ragıp

"Ben vaktile Döviz kaçakçılığı Da yapmıştım!,"

Mevkuf bir muhasebecinin
garip ifşaati

Zingal Şirketinin muhasebecisi Cevdet şirketten on bin lira ihtilâs ettiği iddia edildiği için tevkif olunmuştu. Cevdetin Adapazarında da 28 bin lirası bulunduğu anlaşılmıştır.

Zingal Şirketi bu hâdiseden sonra altı bin lira masraf ederek Avrupadan bir hesap mütehassısı getirtmiş ve hesaplarını tetkik ettirince emniyeti suistimal ve bazı şirketlerin firmalarını taklit suretiyle Cevdetin şirketten daha bir çok paralar aldığı ve bankadaki paranın şirkete ait olduğu neticesine varmış, dün müddeumumiliğe müracaat ederek bu paraların emniyet altına alınmasını istemiştir.

Bu müracaat Sultanahmet sulh ceza mahkemesine havale edilmiştir. Cevdet ise bu parayı dayısına temlik etmiş ve bankadan alması için de kendisine vekâlet vermiştir.

Cevdet eben bu parayı vaktiyle döviz kaçakçılığı yapmak suretiyle kazandı" demektir. Bu iddia da tetkik edilmektedir.

İsviçre De Emniyet Misakları Yapacak

Cenevre 20 (A.A.) — Siyasî mahfeller, İsviçrenin emniyetini temin maksadile, İsviçre hükümetinin komşularile anlaşmalar yapması icap edeceği fikrindedirler.

Amerikada Su Baskınından Zarar: 150 Milyon

Nevyork 20 (A.A.) — Su baskınlarının yaptığı zararlar 150 milyon dolar tahmin ediliyor. 200.000 kişi yersiz kalmıştır. 140 kişinin öldüğü haber verilmektedir.

TELGRAF HABERLERİ

6 Köy Bir Çiftlik Su Altında Edirne'de Sular Çekilmiye Başladı. İnsan Ve Hayvan Zayıyatı Yoktur

Su Altında Kalan 30 Evin Bütün Eşyaları Da Kurtarıldı

Edirne, 20 (Hususî muhabirimiz - den) — Edirne bu yıl da su baskınına uğradı. Fakat bu feyzan geçen yıla nisbetle daha zayıftır.

Tuncanın taşması ile 6 köy ve bir çiftlik su altında kalmıştır. Bunlar Hafit, İnej, Değirmen yeri, Avarız, Karacaköy, Sarı İsa köyleri ve Nümunne çiftliğidir.

Mericin taşmasıyla da Kazanova, Kırkağaç, Gümüşhane bahçeleri, Karaağaç ve Bosna köyleri su altında kal-

mıştır. Edirnenin Yeni Meriç, İmaret, Baladis, Edirne İmaret, Süleymaniye, Küçükpazar mahalleleri su baskınına uğramış, 30 dan fazla ev su altında kalmıştır.

Bu evlerde oturanlarla eşyaları zabita ve itfaiye tarafından hazırlanan sandallarla kurtarılmıştır. Suların yükselmesi durmuştur. Vaziyet Gazimihal köprüsünden ve diğer yüksek yerlerden tarassut edilmektedir. Zabi-

ta ve itfaiye kuvvetleri tetiktedir. İnsan ve hayvanca zayıyat olup olmadığı henüz tesbit edilmiş değildir. Mustafa paşadan bildirildiğine göre feyzan orada daha fazla tahribat yapmıştır.

(Son Posta: Bu haber telefonla verilirken hatta arıza olduğundan söylenenler iyi anlaşılacağı için köy isimlerinde yanlışlık olması ihtimali vardır.)

Çetin Muharebeler

Habeşler mukabil taarruzlarla İtalyanların ilerilemelerine mani oluyorlar

Londra, 20 (A.A.) — Habeş menbaından gelen haberlere göre, Asbaagi gölü ile Amba - Alagi arasında çok çetin çarpışmalar vukubulmaktadır. Aynı haberler, imparatorun kumandası altındaki kuvvetlerin hiç olmazsa muvakkaten İtalyan ilerleyişine mâni olduğunu ihsas etmektedir.

Habeş mahafilinde söylendiğine göre Ogaden cephesinde yapılacak haber verilen İtalyan taarruzu, henüz hazırlık devresinde bulunmaktadır.

İtalyanlar bütün kuvvetlerini sarfederek Ashang gölüne doğru ilerlemeye çalışmaktadırlar. Fakat Habeşler, çok şiddetli mukabil taarruzlarla bu ilerleyişe muvaffakiyetle mâni olmaktadır.

Habeşler, mevkiilerinde tutunmakta olduklarını söylemekte, fakat her iki tarafın ağır zayıata uğradıklarını ilâve etmektedir.

Habeş kuvvetlerinin sevkülceyi bizzat imparator tarafından idare edilmektedir. Söylendiğine göre Habeş imparatoru günde 20 saat çalışmakta ve İtalyan topçu ve hava kuvvetlerinin günden güne şiddetlenen bombardımanları karşısında kat'iyen sarsılmamaktadır.

Üç İngiliz doktoru yaralandı. Royter ajansı muhabirinin Adisababaya gönderdiği bir telgrafa göre, İngiliz Kızılhaçına mensup olan doktor Mellyle yüzbaşı Stevens ve Townshend, Gouram İtalyan tayyareleri tarafından bombardıman edilirken yaralanmışlardır.

Hollandalı doktor Van Sehelen da yaralanmıştır.

Söylendiğine göre, İngiliz Kızılhaç mensupları, zehirli gazlardan müteessir olan bir çok Habeş askerlerini tedavi etmişlerdir. Mevzuu bahsolan üç İngiliz, bombalarla tahrip edilen Habeş Kızılhaç tayyaresinde bul-

nanların yardımına koştuğları vakit, mitralyöz ateşinin tesirinden kurtulmak için bir çok defalar yere yatmak mecburiyetinde kalmışlardır.

İtalyan tebliği
Roma, 20 (A.A.) — Mareşal Badoglio'nun 160 numaralı tebliği:

Eritre cephesinde tayyare faaliyetleri normaldir. İtalyan tayyareleri Gondarın şimali şarkisindeki Dabat karargâhı üzerinde bir Habeş tayyaresi tahrip etmişlerdir.

Somali cephesinde, iki İtalyan tayyaresi Negelli şimalinde Adisababa yolu üzerinde bir keşif yapmışlar, Şebiyi ve Kobada mühim işe deporlarını bombardıman etmişlerdir.

Habeşlerin büyük bir kumandanı öldü. Adisababa, 20 (A.A.) — Decaz Balça, harp meclisine iştirak etmek üzere tayyare ile Sidamodan buraya gelmiştir.

Şimal cephesi ordu kumandanlarından Makonnen, İtalyanlara karşı askerinin başına bir hücum yaparken ölü düşmüştür.

Habeşistan, bir Avrupalı talim ve terbiyesi görmüş olan iyi bir asker kaybetmektedir. Makonnen, imparatorun kız kardeşlerinden biriyle evli idi.

Mısırdaki Bir Facia

Bir Trenle Bir Kamyon
Çarpıştı, 14 Ölü, 30 Da
Ağır Yaralı Var

Kahire 20 (A.A.) — Cize vilâyeti dahilinde Nikla'da bir marşandiz treni içinde 45 amele bulunan bir kamyonla çarpışmıştır. Ameleden on biri ölmüş, otuzu ağır surette yaralanmış, üçü de yok olmuştur.

Venezelosun Cenaze Merasimi

Liberal Partisi 40 gün
matem tutmaya karar verdi

Atina 20 (Hususî) — Venezelosun cesedi perşembe sabahı Atinaya getirilecektir. Ceset Atina baş-peskoposluğu kilisesinde cumartesi gününe kadar teşhir edilecektir.

Cenaze cumartesi günü öğleden sonra hükümet namına merasimle kaldırılacaktır. Venezelosun iktidar mevkisinde iken ölen başvekillere yapılması mutad olan merasim yapılmayacaktır.

Bugün Sofulisin riyasetinde toplanan liberal partisi sayısları Venezelos için (40) gün matem tutulmasına karar vermişlerdir.

Paristen bildirildiğine göre cumartesi günü akademide Venezelosun hatirasına hürmeten bir toplantı yapılacaktır.

Hükümetimizin Taziyeti

Atina 20 (Hususî) — Venezelosun ölümü münasebetile, Türkiye Başbakanı İsmet İnönü tarafından başbakan Demircise Türkiye cumhuriyeti namına telgrafla taziyet edilmiştir.

Komünistlere Karşı

Atina 20 (Hususî) — Komünistlerin faaliyetlerinin önüne geçmek için hükümetin tedbirler alacağı bildirilmektedir.

Türk Kuşu

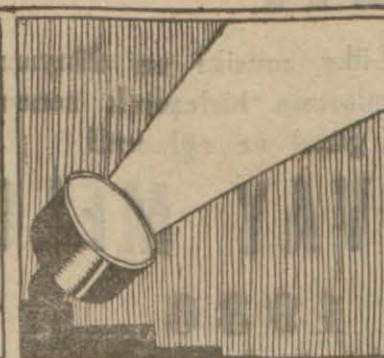
İstanbul, Bursa, İzmir Ve
Adanada Şubeler Açılıyor

Ankara 20 (Hususî) — Türk kuşu İstanbul, Bursa, İzmir ve Adanada şubeler açmağa karar vermiştir. Rusyada okuyan talebeler buralarda muallim olacaklardır.

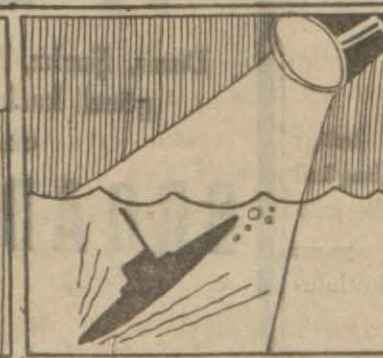
Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Amanın, Hasan Bey! Kim bilir, bu gidikle, daha ne-ler göreceğiz?

... Avrupada yeni bir gu'bulmuşlar..

... Bununla, denizaltı gemilerini kolayca batıracağız!

Hasan Bey: — Benim asıl korktuğum nedir, biliyor musun? Günün birinde de bütün dünyayı batıracağız!

Mektepte Çocuğu Dövülen Baba Ne Yapar?

Gazetelerde okudum: Bilmem hangisi ilk mektepte kim bilir insanı nasıl dinden imandan çıkararak bir afacanlık karşısında kendisini tutamayan bir muallim, yaramaz talebesine bir tokat aşkettiği; çocuğun babası oğlunun dövüldüğünden şikâyetçi... Müfettiş, tabkikat, inzibat meclisi, ceza... Belki de müddeumumilik, muhakeme, mahkûmiyet ve saire... Çünkü bir yaramaz, hocasından bir tokat yemiştir!

Anlaşılan «muallimin vurduğu yerde gül biter!» sözü bu şikâyetçi babanın hatırandan çıkmış olacak.

Ona ve onun gibi düşünenlere ithaf ediyorum: Amasyalı Ali bin Hüseyinin şu pek zarif fıkrasını okusunlar:

«Yıldırım hükâr Emir Süleyman adlı oğlunu mektebe vermiş; muallim dahi şahzâdedir, iyi terbiyet bulsun, deyu ziyadece meşgul olup güşmâl edermiş.

Bir gün padişahzâdenin vücudu incinmiş; padişaha etmiş:

— Ben senin oğlun değil miyim?

Padişah etmiş ki:

— Oğlumsun, tahtımın yaraşığı ve saltanatımın ârâyişisin!

Şehzade etmiş ki:

— Sen Rum sultanısın ve ben senin oğlunum; niçün hocam beni sair oğlan uşak gibi dövüp ve ayağımı falakaya geçirüp tabanımı çubuk ile dövür? Münasebet var mıdır? dedi.

Padişah etti:

— Yarın seniale varayım; ol dânişmende bir iş kılalım ki işlere benzemesin!

Çün sabah oldu; hemen padişah bu hâdim gönderüp dedi ki:

— Emir Süleymanın dimağında halel var, fi'li iyi değil; imdi birazdan varsam gerek... Ben söyledigim gibi hemen göz baş demeyüp hamle ile üzerine seğirdüp oğlancıkları kovalar gibi beni kovalasın; yetisecek bir miktar dokundursun; amma katı kıymasın!

Diye muhkem tenbih edüp ısmarladı.

Birazdan sonra padişah Emir Süleymanın eline yapışup alup mektebe götürdü. Bu tarafta muallim dahi yanına bir edep ağacın hazır etmişti.

Padişah içeri girüp etti ki:

— Bre muallim, ben sana oğlumu okumağa verdim; sen niçün bunu kul ile beraber tutarsın ve ayağımı falakaya geçirüp döversin?

Deyince muallim hemen saat yerinden doğru gelüp padişahın gâh eteğine ve gâh duvara ve gâh yere çat çat ura ura mektepten taşta çıkardı; bir ikisini de şehzadeye dokundurdu ve kolundan yapışup çeküp meskeninde karar ettirdi.

Bu kerre Emin Süleyman naçarü giryan, zarü ebkem olup okumağa meşgul oldu.

Çünkü akşam eve geldi; padişah etti:

— Ey oğul, hocan ne yavuz kişi imiş! Senin öcünden beni dahi dövdi; hemen var edeinle otur, okumağa meşgul ol! dedi.» Dayak, iyi bir terbiye vasıtası değildir; fakat otoritesi kabul edilmiyen hocanın tedris ve terbiyesinden de artık bir fayda beklememeli...

Deniz Muahedesi Projesi

Muahede Gelecek Hafta
İmzalanacakmış

Londra 20 (A.A.) — Deniz muahedesi projesi, tamamen hazırlanmış bulunmaktadır. Deniz konferansının birinci komitesi, bu projeyi tetkik etmek üzere toplanacaktır.

Muahedenin önümüzdeki haftanın ilk günleri zarfında imza edileceği sanılmaktadır.

Meteoroloji Umum Müdürlüğü

Ankara 20 (Hususî) — Ziraat Vekâleti meteoroloji umum müdürlüğü teşkilî hakkında bir kanun hazırlanmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Nebat Hastalıkları

Hastalığı Vaktinde Haber Vermiyenler Ceza Görecekler

Dahiliye Vekâleti nebatları hastalık ve zararlı böceklerden koruma kanununu vilâyete tebliğ etmiştir. Bu yeni kanuna göre, tarla, bağ, bahçe, fide-lik, fidanlık ve yahut bunlara benzer yerlerde hastalık ve yahut zararlı böcek bulunursa bu yerlerin sahipleri, kiracıları, ortakları derhal bunu köy muhtarına, nahiye müdürüne ve yahut ziraat mücadele memuruna, mücadele memuru bulunmayan yerlerde kaymakamlara haber vermeye mecburdurlar. Bunu yapmayanlardan 5 liradan 50 liraya kadar para cezası alınacak ve 7 günden otuz güne kadar hapis cezası verilecektir.

Eğer bu haber vermeye yüzünden başka bahçelerde de sirayet olursa haber vermeyenler hakkında 25 liradan (200) liraya kadar para ve 15 günden üç aya kadar hapis cezası tatbik edilecektir.

Beş Yıllık Yol Programı

İstanbul vilâyeti hududu dahilinde yapılacak nafia işleri için beş senelik bir plân yapılmış ve 3 sene evvel bu plânın tatbikine başlanılmıştır. Bu programa göre şimdiye kadar yapılan işler şunlardır:

Üsküdar Alemdağı yolunun 6 kilometrelik, Üsküdar Paşa limanı yolunun 600 metrelik, Çubuklu - Paşabahçe yolunun 2 buçuk kilometrelik kısımları tamamen bitirilmiştir. Mütebaki kısımları önümüzdeki inşaat mevsiminde bitirilecektir.

Bakırköy - Topkapı yolunun 2 buçuk kilometrelik kısmı, Edirnekapi - Dağyeni yolunun tamamı bitirilmiştir. Edirnekapi - Yedikule arasında yapılan 7 kilometrelik 18 metre genişliğindeki yol şose kısmı bitirilmiştir, diğer kısmı da bitirilmek üzere.

6 kilometrelik İstinye - Büyükdere yolunun beş buçuk kilometrelik kısmı bitirilmiştir. Geri kalan yarım kilometrelik kısmı da bu ay bitirilecektir.

İstanbul - Edirne yolunun 45 inci kilometresine kadar asfalt inşaatı bitmiştir. Bu inşaat Tekirdağ hududuna kadar devam edecektir.

İstanbuldan Edirneye 34 Mahkûm Gönderilecek

Edirne'de asrı bir hapis hâline ifrağ edilen Yanıkkışla binası yakında açılacaktır. Burası ziraat hapis hane olacak, İstanbuldan, İzmirden ve diğer hapis hanelerden buraya nakledilecek mahkûmlar ziraat işlerinde çalıştırılacaklardır. Hapishane için 20 bin dönüm kadar arazi ayrılmıştır. Bu arazide bilhassa şeker pancarı yetişirilecektir. İstanbul hapishanesinden Edirneye 34 mahkûm gönderilecektir.

Motörlü Cankurtaran Sandalı

Tahliye umum müdürü Necmeddin ile muhasebe müdürü Nazım idarenin bütçe müzakeresinde bulunmak üzere Ankara'ya gitmektedirler.

Tahliye idaresi Akdeniz sahillerinde çalıştırılmak üzere motörlü cankurtaran sandalı satın alacaktır.

Yakında Zonguldakta da yeni bir tahliye istasyonu inşa edilecektir.

Sigortacıların imtihanları

Türkoğuz teşekkül eden bir komisyon imtihana tâbi tutulacak sigortacıların imtihan günlerini tesbit etmiş ve bu hususta alâkadar şirketlere tebliğat yapmıştır.

Sigortacıların imtihanı salı günü başlayacak ve kısım kısım yapılacaktır. Ticaret odası salonunda bir muhbir heyeti tarafından yapılacak olan bu imtihanda muvaffak ve şeraiti lâzıme haiz olanlara hüviyet cüzdanları verilecek, hüviyet cüzdanı alamayanlar sigortacılık yapmaya

Hakkımız Yok Mu?

İnanılmıyacak Bir Hâdise

Dün matbaamıza Ali Cevdet isminde malûl bir zabıt geldi ve bize yana yakıla şunları anlattı:

— Ben İstiklâl harbinde bir ayağımı kaybettim. Memleketim bana harpteki ufak hizmetime mukabil en büyük nişanı, İstiklâl madalyasını verdi. Bir tavukçu dükkânı açtım ve çalışmaya başladım.

Geçenlerde dükkânıma belediye memurları geldi. Şişmiş tavuk sattığım iddia edilerek zabıt varakası tutuldu ve encümen kararile 25 lira para cezasına ve üç gün dükkânımı seddine karar verildi.

Kanun ve nizamla ben de bütün vatandaşların kadar riayetkârım. Fakat herkes gibi benim de itiraz hakkım var. Bu hakkımı kullanmak üzere evvelki gün bulunduğum semtin mülkiye âmirlerinden en büyüğüne başvurdum ve bütün dâdiseyi etrafı ile anlatarak dedim ki:

— Bu karar yüzünden dükkânım üç gün kapanacak. Çoluk çocuğum bana bakıyor. Set kararı üzerinde meşgul olmanızı ve bu işte hakkımı vermenizi dilerim. Ben memleket uğruna bir ayağımı kaybettim, beni düşününüz.»

Bu büyük âmir, benim sözlerime karşı ne dedi bilir misiniz?

— Haydi, karşımdan çekil! Şimdi öteki ayağımı da ben kırarım!..

Gecelerdenberi bir dakika uyuyamıyorum, hasta oldum, içleniyorum. Beni bu şekilde, memleket uğruna kaybettiğim ve en büyük nişanı aldığım bir ayağımı vesile yapılarak tahkir etmek hakkı bu zata nereden verilmiştir?

Size göz yaşlarımı akıtarak soruyorum. Hakkımı aradığım, itirazlarımı yaptığım ve şikâyetlerimi bildirdiğim bir âmir beni ne hakla kovar ve haysiyetimi kırar.»

Hâdise bizi de bu okuyucumuz kadar müteessir etti. Kanun karşısında her vatandaş müsavirdir, her suçlu ceza görür. Buna diyecek yok. Fakat kanunun tayin ettiği cezaya ona hakaret etmekle ilâveler yapmaya hiç birimiz kendimizde hak görmeliyiz. Suçun tamamen tahakkuk etmediği vaziyetlerde ise buna asla cevaz olamaz. Bilhassa bu maznun Ali Cevdet gibi malûl bir zabıt olursa ona kanun ve nizamın çerçevesi dahilinde mümkün olan iyiliği yapmak, sevgi ve saygıyı göstermekle de mükellefiz. O bu kadarlık bir istisnaya fazlasıyla lâyıktır, diyoruz.

Hakkımız Yok Mu?

Haliçte İşliyecek Araba Vapurlar

İki İskele Yapılması Düşünüyor

Azapkapısı ile Unkapanı arasında araba vapurları işletilmesi Haliç idaresi tarafından tetkik edilmektedir.

Nakliye ücretleri belediye ile temas edildikten sonra tesbit edilecektir. Araba vapuru için biri Azapkapısında diğeri de Unkapanında olmak üzere iki muvakkat iskele yapılacak.

Hayvanlı nakil vasıtalarının araba vapuru ile karşıdan karşıya geçmesi daha kolay olacaktır. Maamafih Şirket Hayriye belediyenin araba vapurunu kiralamak hususundaki müracaatına henüz cevap vermemiştir.

Nevruz

Yarın nevruzdur. Ötedenberi bahar mevsiminin başlangıcı addedilen bugünü İranlı dostlarımız büyük tezahüratla kutulamaktadırlar. Bu münasebetle yarın İranlılar gene Nevruz bayramını kutlu-yacaklardır.

Bugün de Halkalıda köylüler tarafından bir toprak bayramı yapılacak, ağaç diki- lecek, köylüler bir arada kuzu ve pilâv yiyeceklerdir. Bu bayrama Halkalı Ziraat

Kedi Derisi

Ticaret Borsasında İki Yüz Kuruşa Satılıyor

Dün İstanbul Ticaret Borsasına 204 ton buğday, 15 ton kepek, 12 ton çavdar, 27 ton mısır, 30 ton un, 40 ton arpa, 1 ton ceviz, 35 ton fasulye 55 ton zeytin yağı gelmiştir.

Borsada yumuşak buğdayın kilosu 7 kuruş 25 paradan, kızılca buğdayın kilosu 6,5 kuruştan, çavdarın kilosu 5 kuruştan, beyaz mısırın kilosu 5 kuruştan, tiftiğin kilosu 87,5 kuruştan, deri 70 kuruştan, yapağ 58 kuruştan, beyaz peynir 24,5 kuruştan, sansar derisi çifti 2142 kuruştan, kedi derisi de 200 kuruştan satılmıştır.

Mekteplere Fizik Ve Kimya Levazımı

Kültür müdürlüğünde toplanan mektepler mübayaa komisyonu İstanbul kız orta, Cumhuriyet, Gelenbevi, Kadıköy üçüncü ve Nişantaşı kız orta mekteplerine fizik ve kimya levazımı alınmasını kararlaştırmıştır.

Mektepler Çok Kalabalık

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan orta tedrisat umum müdürü Avni tektikatna devam etmektedir.

Umum müdür yaptığı tetkikatta talebin derslere gösterdiği alâkaya muallimlerin talebe üzerindeki tesirlerine, ve asıl mühim olarak ta mekteplere talebe tahcümüne dikkat etmiştir.

Müdür tetkiklerinden çok iyi intiba hâsıl etmiştir. Fakat talebe sayısının sınıfların istiaflarına nazaran pek fazla olduğunu görmüştür. Bu itibarla önümüzdeki yıl açılacak mektep sayısının artırılması fikrindedir.

Tahrir Komisyonlarında Çalışmak İsteyenler

İstanbulda arazi tahririnde çalışacak komisyonlar için senede 110 bin lira kadar bir para sarfedileceği anlaşılmıştır. Komisyon azalarını nisan toplantısında şehir meclisi seçecektir. Şimdiden şehir meclisi azaları nezdinde teşebbüsler ve ricalar ve hattâ belediyeye müracaatlar başlamış bulunmaktadır.

Nöbetçi Eczaneler

Beyoğlu: (İtimad, Kinyoli, Tarlabası). Şişli: (Fevzi). Samatya: (Teofilis). Bakırköy: (Merkez). Beşiktaş: (Recep). Sarıyer: (Nuri). Büyükdere: (Halk). Heybeli: (Tanaş). Üsküdar: (Ömer Kenan). Hasköy: (Halk). Kasımpaşa: (Merkez). Şehremeni: (Hamdi). Şehzadebaşı: (Hamdi). Kadıköy: (Faik İskender, Namık). Karagömrük: (Arif). Aksaray: (Ziya Nuri). Fener: (Emilyadi). Beyazıt: (Sıtkı). Eminönü: (Salih Necati). Alemdar: (Esad). Küçükpazar: (Hikmet Cemil).

İPEK Sinemasında

Dans, Şarkı, Lüks, musiki ve dünyanın en güzel kadınlarının birleşerek senenin en güzel ve eğlenceli

BROADWAY MELODY

1936

filmini vücuda getirdiler

Bu şayanı hayret ve muhteşem filmini gidip görünüz.

İlaveten: PARAMOUNT JURNAL HAVADİSLERİ

Ekmeğin Parası İçin Mahpus Kalanlar

Bir senedenberi tatbik mevkiinde bulunan bir kanuna göre hapishanelerde yatan mahkûmlardan mali kudretleri müsait olanlardan yedikleri ekmeğin parası alınmaktadır. İstanbul hapishanesinde bu tahsil işi şu şekilde yapılmaktadır. Müddeiumumilik bir mahkûm müddetini bitirmeden evvel kendisine bir ilmühaber tebliğ ederek borcunu bildirmekte, eğer mahkûm borcunu verirse derhal tahliye edilmektedir.

Eğer vermezse oturduğu yerdeki belediye şubesi vasıtasile mali vaziyeti hakkında tahkikat yaptırılmakta, para verilecek kudreti olduğu halde vermediği anlaşılırsa tahakkuk eden paranın her bir lirası için bir gün hapsedilmek suretile yediği ekmeğin parası kadar yeniden mahpus bırakılmaktadır. Hapishanede bu şekilde cezasını bitirdikten sonra yatan 15 kadar mahkûm vardır.

Kanuna göre mahkûmlardan tahsil edilecek ekmeğin parası Türkiye'de bugün satılan en ucuz ekmeğin fiyatı üzerinden tahakkuk ettirilmektedir ki bu da kilo başına 4 kuruşu geçmemektedir.

Sokakta İki Kişi İldü

Şark Şimendifer idaresi memurlarından Süleyman evine giderken Tıbbiadli binası önünde yere düşerek kalp sektesinden ölmüştür.

★ Fatihde Vatanperver sokağında marangoz Osman da İskender camii avlusunda kalp durmasından can vermiştir.

Ragıp Paşa Kütüphanesi

Müzeler idaresi Aksarayda Lâleli apartmanları karşısındaki Büyük Ragıp Paşa kütüphanesini tamir ettirmeye karar vermiştir.

Nafia fen heyeti ile birlikte müzeler mimarlığı tamir keşfini müştereken yapmaktadırlar.

Bugün **TÜRK** sinemasında 2 büyük film birden
GUSTAV FROELICH ve **GABY MORLA**
ve **LİDA BAAROVA** ve **CHARLES BOYD**
nın güzel filmi
BARKAROL ve **SAADET**
(Le Bonheur)
(Venedik Şarkısı) Mevsimin en büyük Fransız filmi

Yaşamak zevki!... ve gözlerin bedii ziyafeti
SARAY SİNEMASINDA
kemali muvaffakiyetle gösterilmekte olan 6 yaşında sarışın küçük yıldız
SHIRLEY TEMPLE'nin
Fransızca sözlü
KÜÇÜK ALBAY
eğlenceli ve fakat beğeri ve hissi bir film.
İlaveten: **MICKEY SİLÂŞOR** ve Paramount Jurnalı
Çocuklara fiyatlar: 20 ve 25 kuruştur.

İki hafta mütemadiyen Beyoğlu halkını akın akın sinemaya sürükleyen
1936 mevsiminin muvaffak eseri
KLO-KLO
MARTHA EGGERTH
Bugün
Kadıköy **HALE**'de
Bu film için fazla tahaccüm olacağını düşünen müdüriyet yerlerin evvelki satışına karar vermiştir.
Matineler: 2-4-6 gece 9 da

İPEK Sinemasında

Dans, Şarkı, Lüks, musiki ve dünyanın en güzel kadınlarının birleşerek senenin en güzel ve eğlenceli

BROADWAY MELODY

1936

filmini vücuda getirdiler

Bu şayanı hayret ve muhteşem filmini gidip görünüz.

İlaveten: PARAMOUNT JURNAL HAVADİSLERİ

Köprüdeki Za

Sevim Vapuru Sahibi Belediyeye Zararı Ç

Halice girerken Galata köprüsünü bozarak köprüyü bozan ve yaralayan Sevim vapuru sahibi belediyeye giderek tesbit edilecek miktarı olan 200 lirayı yatırmıştır. Köprü'nün hasara uğrayan kısmının tamiri bitmek üzere dir.

Model getirmek üzere Avrupa'ya gitmiş olan

Kadın Terzi ve Şapkacı

NEBAHA

Nisanın ikisinde İstanbul'a döner

Faksim Şarkı apar

Telefon: 4

İstanbul Belediyesi

Şehir Tiyatrosu

Şehzadebaşı

TURAN tiyatrosu

Naşit - Halide

Bugün matine 15 te

gece saat 20,30 da

RENKLI FENER

Beyoğlu F

Tiyatrosu

Halk Op

Bugün matine

akşam 20,

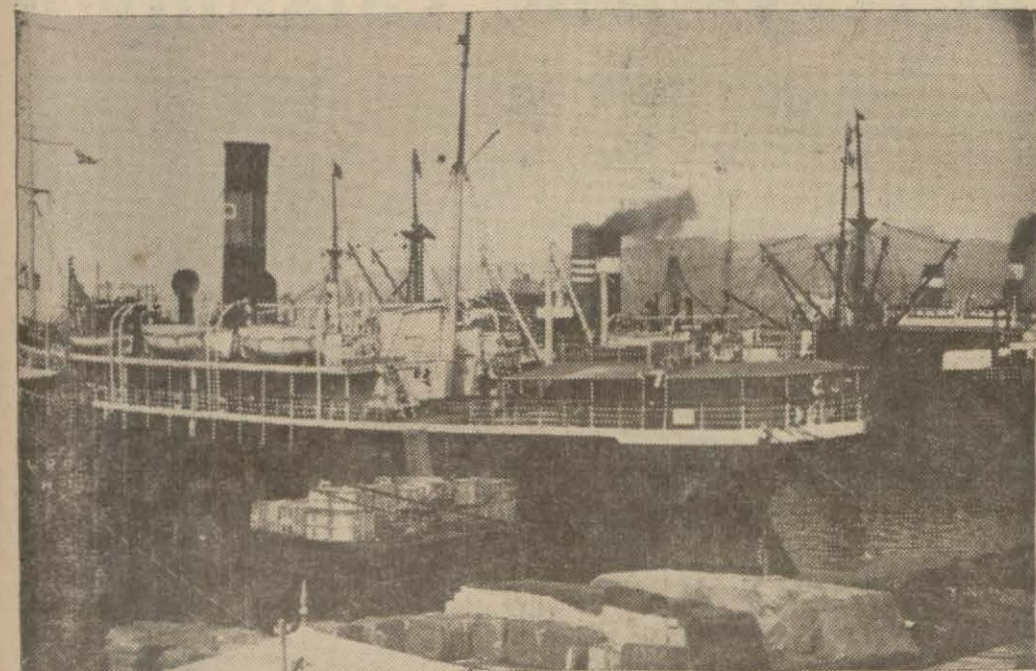
ŞİRİN

TEY

MEMLEKET HABERLERİ

Dış piyasaları aldatanlara hadleri bildirilecek

Ecnebi firmaların memleketimiz aleyhine fena hüküm vermelerine yol açan İzmirli firmalar tesbit edildi, haklarında cezaî kararlar alınacak

Izmir limanında ihraç malları vapura yüklenirken

Izmir, (Son Posta) — Türkofisin dış kollarından İzmir şubesine bazı müessif hâdiseler haber verilmiştir. Türkofis İzmir şubesince memleket dışındaki alıcı firmalara tavsiye edilen İzmirli firmalardan bazıları yapılan müracaatlara cevap bile vermemişler; bu suretle ecnebi firmaların memleketimizi aleyhine fena hükümler vermelerine yol açmışlardır. Bu müessif hâdiselere sık sık rastlandığı için keyfiyet Ekonomi Bakanlığına şikâyet edilmiştir.

Türkofisçe ismi ifşa edilmeyen bir kaç firmanın, dış ülkelere vaki satışlarında dürüst hareket etmedikleri, tahhütlerini şahsî kazançları için noksanlarla dolu olarak yerine getirmek istedikleri teessürle haber alınmıştır.

Hileye baş vuran bu tacirlerin memleket aleyhine olarak yaptıkları hareketler ehemmiyetle göz önünde tutulmuştur.

Haklarında cezaî kararlar alınacaktır.

Gene İzmirde bir ticarethanenin battığı pamukların kasten ıslatıldığı ve Menemende bir fabrikada preselen-

diği tesbit edilmiştir.

Ticaret odası idare heyeti son toplantısında bu firmayı, odalar kanununun beşinci maddesine uyarak yüz lira para cezasına çarptırmıştı. Bu firma ikinci defa böyle bir hareket yaptığı takdirde ticaret yapmaktan ve ihracat işleriyle uğraşmaktan iki yıl müddetle menedilecektir.

Dış ticaretimize içimizden hazırlanan bu hareketler endişe verecek mahiyettedir. Alâkadar makamlar ciddi tedbirler alınması için harekete geçmişlerdir. Ad. Bil.

Muşta Bir Kız Haşlanarak Öldü

Muş, (Özel) — Mütekaat müstantiklerden Musa Şekibin bir buçuk yaşındaki kızı, sobanın yanında otururken soba üstünde kaynayan çaydanlık kızın üzerine devrilmiş ve kızcağız haşlanarak ölmüştür.

Amasyada Yangın

Amasya (Özel) — Burada bir yangın olmuş, Gök medrese mahallesinde Ballı oğullarından Feridenin evinden ateş çıkmış, yanındaki ev de yandıktan sonra söndürülmüştür.

Bigada Bir Genç Babasını Yaraladı

Biga, (Özel) — İskender köyünde bir genç bıçakla babasını yaralamıştır.

İskender köyü halkından Yunus çavuş çok sofu bir adamdır. Oğlunu da namaz kılmağa alıştırmak istemekte ve kendisiyle beraber camie götürmektedir. Bir akşam oğlu İsmail camiden kaçmış, köy delikanlıları ile oynamaya gitmiştir. Yunus çavuş da oğlunu köy delikanlıları ile bir arada görünce kızmıştır:

— Utanmıyor musun, gâvur musun, neye namaza gelmiyorsun diye dövmeğe başlamıştır. İsmail de arkadaşlarının yanında dövülmekten kızmış, bıçağını çekmiş, babasına saplamıştır. Yunus çavuşun yarası ağırdır. İsmail tevkiif edilmiştir.

Çankırı Halkevinde

Çankırı (Özel) — Halkevi güzel san'atlar şubesinin musiki kolu bir bando takımı teşkil etmiş, bir de bando şefi getirerek kız ve erkek muzikacı yetiştirmeye başlamıştır.

Gene bu şubenin dikiş ve nakış kolu tarafından bir kurs açılmıştır. Kursta yüzeye yakın kız ve kadın talebe devam etmektedir.

Kırkağaçta Pehlivan Güreşleri

Kırkağaç (Özel) — Kurtderelinin hâkemiği altında Bakırköyünde büyük pehlivan güreşleri yapılmıştır. Güreşlere bütün tanınmış profesyonel pehlivanlar iştirak etmişlerdir. Bu güreşlerin hasılatı hayır işlerine sarfedilecektir.

Bir Ölüm Mahkûmiyeti

Izmir, (Son Posta) — Narlıdereye pusu kurmak suretiyle Katırcı oğlu Mustafayı öldürmekten suçlu İbrahim ağır cezada cereyan eden muhakemesi neticelenmiştir. Suçunun Türk ceza kanununun 480 ininci maddesine uyularak ölüm cezasına çarptırılmasına hükmedilmiştir. Karar tevhid edilince katil serarış ve olduğu yerde sendelemiştir. Jandarmalar mahkûmun koluna girerek mahkûmeden çıkarmışlardır.

Bir Genç Motörsüz Tayyare Yapmak İstiyor

Zonguldakta Yardım Temini İçin Hava Kurumuna Başvurdu

Zonguldak (Özel) — Uzun senelerden beri makine ressamlığı yapan ve büyük bir maden şirketinin atölye şefi olan Ülvi adlı bir genç hava kurumuna yazdığı bir mektupta bizzat bir plânör yapacağını bildirmekte ve bunun için de hava kurumunun plânörler için istediği malûmat geldikten sonra derhal işe başlayacaktır.

Ülvi, bizzat yapacağı motörsüz tayyarenin vereceği neticeden çok emindir. Dört çocuk babası olmasına rağmen ilk tecrübe uçuşlarında yapacağı motörsüz tayyaresine kendisi binecektir.

Şehrimiz hava kurumu, aynı zamanda Zonguldakta belki, on dan fazla olan saat ayarlarını birleştiren elektrikli saat düdüğünü yapmış olan bu hünerli gencin teklifini büyük bir alâka ve sempati ile karşılamıştır.

Mahmudiye Köyünde

Köy Delikanlıları Bir Tahsildarı Dövdüler

Adapazarı (Özel) — Kayalar mın-takası Maliye tahsildarı Hasan Mahmudiye köyünde tertip edilen at koşusuna gitmiş, hayvanını da koşuya sokmuştur.

Hasan hayvanını koştururken kızlardan birinin elinden mendil kapmak istemiş, bu hale kızın kızın kardeşi de bir kaç arkadaşı ile birleşerek tahsildarı dövmüştür.

Bu dayak sırasında tahsildarın 83 lira parası da çalınmıştır. Derhal tahkikat yapan jandarmalar tahsildarı döven İbrahim, Remzi, Rauf, Şaban, Safet, Ahmet, Necmeddin ve Muzaffer tutup adliyeye vermişler, kaybolan 83 lirayı da bulmuşlar ve adliyeye teslim etmişlerdir.

Yozgatta elektrik tesisatı

Yozgat (Özel) — Belediye elektrik tesisatını yenileyecek, daha muntazam bir şebeke vücuda getirecektir. Bu iş için 39 - 40 bin lira arasında bir para harcanacaktır.

Urfada

Hergün bir zengin aç çocukları doyuracak

Urfa (Özel) — Halkevi Sosyal Yardım kolu üyeleri aralarında bir liste tanzim etmişler ve her gün biri tarafından mekteplerdeki yoksul talebinin gidalandırılmasını kararlaştırmışlar ve bu kararı tatbika başlamışlardır. Bu hareket memlekette büyük bir takdir kazanmıştır. Diğer zenginlerin de bu harekete intisal edecekleri umulmaktadır.

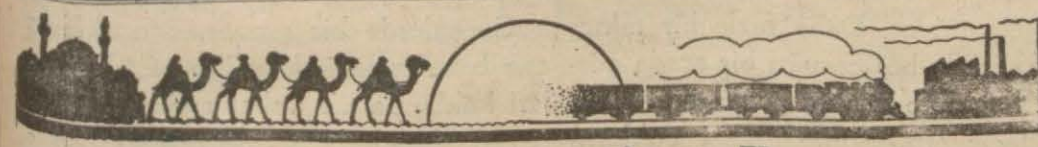
Orak ipleri

Izmir, (Son Posta) — Şimdiye kadar Avrupadan celbedilmekte olan orak iplerinin bundan sonra İstanbulda imali Ekonomi Bakanlığınca muvafık görülmüştür.

Orak ipleri Mendres kendirlerinden imal edilecektir.

Amasyada Elektrik

Amasya, (Özel) — Belediye Amasyaya elektrik yaptırmaya karar vermiş ve bu iş 195.500 liraya bir müteahhide verilmiştir. Tesisat Haziran-da ikmal edilecek, bundan sonra da şehirde elektrik yanmaya başlayacaktır.

KERVAN YÜRÜYOR

— 88 — — *Bürhan Cahit* — 21 - 3 - 1936

Bak başımdan felâket geçti, işimden oldum. Fakat allaha bin şükür şurada geçinip gidiyorum. Hemen bir bakıma işten çıkarıldığım eyi bile oldu. Tapuda kalsaydım ne olacaktı. Mektepli memurlar yetiştikçe bizim ileri gitmemize imkân yoktu. Kırk yıl üç yüz kuruş maaşla sürt Allah keşim. Bugün hiç olmazsa ay başı beklemeden ekmeğimi çıkarıyorum. Sermayem olsa daha iş çok. Bu ticaret başka şeye benzemiyor. Keşke vaktiyle hükmümete girecek yerde bu işe başlasaydım. İnsan gün geçtikçe açılıyor. Kazandıkça şevki artıyor. Önceleri biraz ağır geldi ama şimdi tadını kavradım. Canım dükkândan ayrılmak istemiyor.

— Evkafçı Süleyman arkadaşını dinlerken acı acı gönül geçiriyordu:

— Dünya değişti, dedi. Hakkın var. Suyun akıntısına gitmeliyiz. İş ters çıktık. Kendimizi ateşe yakıtık. Peşimizden gelen olmadı. Nasıl ki cenabı hak buyurmuş:

— Yedüllahü maalcemaa!

Değil mi. Cemaat, çokluk nerdeyse ben oradayım. Çok doğru. Şu işlere bizden başka baş kaldıran olmadı. Ne oluyorsa da bize oldu.

— Doğrusun! Zararın neresinden dönersen kârdır. Hani ne derler: Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli. Mademki diyardan gidemiyoruz, bu deveyi güdeceğiz. Kervana katılmak gerek! Bak şu zahireci İbrahim. Herif önceleri bizden beş beter din bayraktarı idi. Baktı ki işlerin şakası, şukası yok. Hemen sağdan çark bir manevra yaptı. Şimdi, çiftlik çubuk, han, depo, para, pul, karı milyoner oldu çıktı.

Biliyor musun manifaturacı Hacı Sadığın kaçan karısı da ondaymış.

— Kim o?

— Kimde?

— Zahireci İbrahimde!

— Ne diyorsun!

— Muhakkak. Görenler var. Dalaman çiftliğine yerleştirmiş. Kasabaya getirmiyor, gezmek istedikçe İzmir, Sökeye, Çeşmeye hattâ İstanbula götürüyormuş.

— Vay hin oğlu vay!

— Herifte para kum gibi. Bu şimendifer işinde de epey para vurmuş. Müteahhitte ortaklaşa iş görmüş. Görmüyor musun. Kasabada kaç tane otomobil var. Paranın kokusunu alıyor herif. Taşı tutsa para oluyor. Şimdi li-

man işinde bir şirket kurulacakmış. Zahireci oraya da parmağını koymuş!

Arzuhalci Nurinin yanında günde yirmi kuruş bile çıkaramayan eski evkaf memuru Süleyman derin derin içini çekti:

— Çok dikine tıraş etmişiz, dedi. Elimizdeki nimetin kadrini bilemedik. Şimdi bir lokma ekme parası için sarhoş Nuriye dalkavukluk ediyoruz.

— Doğrusunu istersen sen biraz çığlık ediyorsun. Bak Müderris Hafız Nuri bile bugün para, pul sahibi oldu. İtibar görüyor. Sen onun yarısı kadar da mı olamazsın.

— Ne yapayım. Onun oğlu açık göz çıktı. Babasının elinden tuttu. Eskiden babalar evlatlarını ellerinden tutar, yetiştirirdi, şimdi aksine. Benim ne babam var, ne oğlum.

— Ne çıkar, kasabanın bunca yıllık adamısın. İstersen ben zahireci İbrahime söyleyeyim. Sana bir iş bulsun. Bu liman işlerinde ekme var. Baksana senin Hafız Mustafa bile Acıbademde amele kâtibi oldu. Ayda otuz kâğıda para demiyor.

Onun aklı yatıyordu. Kırk yıl arzuhalci sarhoş Nurinin ağız kokusunu çekmekte ne manâ vardı. Fakat onu düşündüren başka şeydi:

— Ya Gülten parmağını koyar, vaktiyle kendisine hakaret edenlerden öcünü almağa kalkarsa?..

Kâmil de bundan çekinmekle beraber okadar ilerisine varmıyor:

— Bacak kadar kızdı. Unutmuştur bile diyordu.

İki eski tarikatçı yaşamak kaygusu ile her şeye razı ve her şeyi eyi görmeğe teşne uzun boylu konuşular.

Tapucu Kâmil:

— Sen merak etme, dedi. Zahireci ne kadar olsa eski ahpabımızdır. Bugüne bugün elinin altında yüz binler dönüyor. Elbet sana da bir nafaka çıkarır.

Yapılan hazırlıklar gösteriyordu ki yakında, ilk tren kasabaya girecektir. Kasaba dışında ne zamandan beri yapılan büyük istasyon binası bitmişti. Her gün drezinler işliyor. Kasaba ile Kırkgöz arasında hummalı bir hareket göze çarpıyordu.

Kasabanın ileri gelenleri Alâiyeli Esad Bey, Kâhya oğlu Nuri, İlyas paşa zade Şakir Bey, Zahireci Hacı İbrahim her gün valinin yanında toplanıp Ankaradan gelecek hey'eti karşılama programını hazırlıyorlardı.

Eyi bir tesadüf olarak demiryolunun Akdeniz kıyısına bu yoldan varışı kasabanın en neş'eli zamanına, portakal bahçelerinin civcivli mahsul ayına rastlamıştı.

Mevsim kıştı. Başka yerlerde kar, kıyamet koparıyordu.

Türkiyenin mavi kıyıları sayılan kasabada geceleri biraz soğuk yapmakla beraber gündüzleri tam bir bahar havası yaşıyordu.

Belediye açtığı geniş caddelerin küşad merasimini de o güne saklamıştı. O günün şerefine İzmirden bir tayya-

re filusunun geleceği, limanda iki Türk harp gemisinin bulunacağı haber veriliyordu.

Herkes bu şenlik gününü bekliyordu.

Bir hafta evvel meb'us seçimi bitmişti. Kazalardan gelen defterler de elden geçti. Vilâyetin iki eski meb'usu ile beraber Gülten de tam reyle kazanmıştı.

Onun kasabaya geleceği hakkındaki ilk haber sonra şeklini değiştirmişti. Yeni kadın meb'us önce Ankaraya gidecek, sonra trenin küşadı merasimine gelecek hey'etle kasabayı ziyaret edecekti.

Herkes bütün hareketler, haberler arasında onunla meşgul oluyordu. Kadımlar arasında da bütün dedikodu, (Gülten) in meb'us olup kasabaya gelişi teşkil ediyordu.

Eskiler arasında onu unutanlar bile vardı. Onlara:

— Canım şu gümrükçünün Gülşüm hanımın kızı, kızı da değil kardeşinin kızı. Hani hükümet Avrupaya okumaya göndermişti.

Diyorlardı.

Hükümet, fırka, lise ve mektepleri muhiti onu pek yakından tanyıyorlardı. Maarif direktörü değişmişti. Fakat yerine gelen de genç kız hakkında eyi malûmat almıştı.

Eski hocalarından yalnız Fahire liseye müdür olarak kasabada kalmıştı.

(Arkası var)

Müthiş bir intikam

Varşovada bir çingene kızı sadakatsiz sevgilisini aslanlara parçalattı

Grozniyi sirkî Varşovanın en büyük bir sirkidir ve burada bir çift çingene, Çako Pirini ile iri gözlü, dilber sevgilisi Magni dünyanın hiç bir yerinde görülmesi imkânı olmayan hünerler yapmaktadırlar.

Sirkîn 3 büyük aslanı vardır ve bunlardan en muhteşemi de Amerikalı kara aslandır.

Aslanların üçü de tıpkı Çako gibi Magninin füsunkâr tesiri altında bulunmakta, bu dilber çingene kızına büyük bir saygı ve itaat göstermektedirler. Çünkü Magni Venüsü andıran vücudu, iri gözleri ve sihirkâr güzelliği ile binlerce seyircisini nasıl teshir etti ise bu aslanları da böylece arularına rametmiştir.

Sirk her gece binlerce seyirci ile dolmakta ve bu binlerce seyirci yalnız çingene dilberinin her kadında bulunmayan güzelliğini seyretmekle kalmamakta, sayı hayret hünerini de görerek vahşi bir zevk almaktadırlar. Bu sayı hayret hüneri şu dur:

Magni teshir ettiği aslanların başucunda duruyor, aslanlara ağızlarını açtırıyor, sevgilisi Çako da kafasını bu aslanların ağızlarına sokarak dışarıda kalan gövdesi ile piramit hareketleri yapıyor.

Magninin vazifesi aslanların ağızlarını kapamamasını ve sevgilisinin kafasını koparmalarını temin etmekten ibarettir. Magni de bu vazifesini sihirli iri gözlerini aslanların korkunç gözlerinden ayırmamak suretile yapmaktadır.

★

Bir gece Grozniyi sirkî binlerce seyirci ile dolmuştu. Demir parmaklıklıklı sahanın içine birden kudurmuş vaziyette 3 müthiş aslan girdi. Fakat üçü de bir anda durdular. Magniyi görmüşler, kabarmış yelelerini indirmiş, başlarını önlerine eğmişler ve süklüm püklüm ters yüzüne dönüp kendileri için hazırlanmış kürsülere çıkıp oturmuşlardı.

Biraz sonra sahneye Çako girmiş, bir dakika sonra da müthiş oyun başlamıştı.

Aslanlar ağızlarını açıyorlar, Çako kafasını bu vahşi ağızlara sokuyor, oyunlar yapıyordu. Sıra kara aslan gelmişti, o da ağızını açtı ve Çako oyunlarına devam etti. Müthiş facia da bu sırada oldu.

Kara aslan bir aralık Magninin gözlerini gözlerinden ayırmamasından istifade etmiş, ağızını kapamıştı. Bu ağızın kapanışı ile Çakonun başsız gövdesinin yere düşmesi bir olmuştu.

Kara aslan Çakonun kafasını koparmış, sonra da bir silkinlikle Magninin üzerine atılmıştı.

Magni bu vaziyette hiç soğukkanlılığını kaybetmemiş, elindeki ucu demirli kırbaçla aslanın kafasına vurarak hayvanı sersemletmişti. Kara aslan Magniden uzak

Magni

laşmakla beraber hırsını yenememişti. Çakonun yerde yatan başsız cesedini didik didik ediyordu. Magni de bu vahşi manzarayı seyrediyordu. Demir parmaklığın pek yakınında bulunanlar kaçarlarken onun hiddetli hiddetli:

— Ah ne kadar isterdim, şu anda şu aslanların yerinde olmalı... dediğini de işitmişlerdi.

★

Lehistan çingenelerinin aşk kanunlarında aşka ihanet edenin en hafif cezası ölümdür. Füsunkâr çingene dilberi âşığı Çakonun artık kendisini eskisi kadar hayretli sevmeye kanidir. Çünkü Çako artık ne vazilerini ölçmekte, gecelerini başka yerlerde geçirmekte, kolları da eski kuvvetini kaybetmiş bulunmaktadır. Demek ki bir başka dilbere, belki bir çingene dilberine, belki de çingene olmayan bir başka güzele gönül vermiştir. Şu halde cezasını çekmelidir.

Magni bundan sonra da kararını vermiştir. Bu cezayı kara aslan tatbik edecektir.

Nitekim de öyle olmuş, kara aslan Magninin verdiği hükmü yerine getirmiştir.

Bu böyledir, bunu müstantik te anlamış ve Magniyi itiraf ettirebilmek için sorduğu suallere çingene dilberi şu cevabı vermiştir:

— Bu hâdise için söyleyecek tek lâkırdı yoktur. Kara aslan beni de parçalıyor ve bunu 3-5 kişi değil, sirkteki binlerce seyirci gördü. Ben kendimi soğukkanlılığım sayesinde kurtarabildim.

— Fakat sen Çakoyu seviyordun?.. Müstantığın bu suali çingene dilberini titretmiş, fakat gene bir anda soğukkanlılığını elde eden Magni:

— Ne demek istiyorsunuz diye haykırmıştır. Bana intihar etmemi mi teklif ediyorsunuz?..

Ve aleyhinde delil bulunmadığı için de serbest bırakılmıştır.

Lüzumsuz Kıskançlık Doğru Değildir

«Yeni evliyim. Karımı müthiş surette kıskanıyorum. Bilhassa akrabalarından bazısına görüşmesi hiç hoşuma gitmiyor. Onu bundan men'e çalışıyorum, ehemmiyet vermiyorum. Bildiğini yapmakta ısrar ediyor. Kıskançlığımdan ben de memnun değilim. Fakat kendime hâkim olamıyorum.

Eskişehir: Kıskanç

Kıskançlık zaaf âlametidir. Siz kendinizi eşinizden daha zayıf mı hissediyorsunuz. Kıskançlık, hele lüzumsuz ve manasız olursa, insanı bıktırır ve aksi harekete sevkeder. Kızın sizi dinlememesi artık kıskançlığınıza ehemmiyet vermeye başladığını gösteriyor. Kıskançlık bir vâkiaya istinat etmezse sizi gülünç vaziyete düşürebilir. Onun için sınırlarınıza hâkim olmağa çalışınız.

★

Ortamektep mezunuyum. Hayatım kazanmak mecburiyetindeyim. İş arıyorum, bana hastabakıcı olmayı tavsiye ettiler. Fakat ben bu işi beğenmiyorum. Hastalara hizmet etmeyi bir nevi hizmetçilik sayıyorum. Siz ne dersiniz, doğru değil mi?

Aliye

Doğru değil tabii. Hasta bakıcılık asayyen bir tahsil isteyen en temiz

mesleklerden biridir. Bir hastayı tedavi ederek doktora yardım etmek bir kadın için en zevkli işlerden biridir. Tereddüt bile etmeyiniz.

★

Lüleburgazda Y. Ş. Z.: Annerizle yalnız kalfınız evlenmeniz bir an evvel öne almağa sebep olmalıdır. Madem ki kız da evlenmeği teklif ediyor. Niye tereddüt ediyorsunuz. Evleniniz.

★

Izmitte Nuriye:

Evlendikten sonra kocanızın gideceği yere beraber gitmeniz tabiidir. İnsan evlenince artık anasının, babasının yanından ayrılmaya ve kocasıyla beraber bulunmaya mecbur olur. Evlendikten sonra insanın en büyük hâmisî hayat arkadaşıdır. Evlenmemek için bu bir mazeret olamaz.

TEYZE

Kanadada Günün En Mühim Meselesi

Beşizler ana ve babalarına mı, yoksa hükûmete mi ait?

Bütün memleket bir batında beş çocuk doğuran ananın feryadı ile çalkanıyor

Beşizler yanyana

İki seneye yakın bir zaman önce Kanadada bir Fransız kadını bir batında beş kız çocuğu doğurdu. Bir batında doğan beş çocuğa, ana, babanın bakması çok güç olduğundan ve bu yüzden çocukların ölmesi kuvvetle muhtemel bulunduğu Kanada hükûmeti bunları alarak bir hastaneye yerleştirdi, hayatlarını kurtarmak ve en fennî şerait dairesinde yetişip büyümelerini temin için her tedbiri aldı.

Çocuklara mütehasşislar bakıyor, mütehasşisların nezareti altında besleniyor, her gün onlar tarafından muayene ediliyor ve tam mânasiyle ideal denebilecek şerait altında yetiştiliyorlardı. Hattâ bu çocukların istikballeri de temin edilmişti. Yaşayışlarına ait filmler, mühim bir hastalât getirmiş ve bu hasılât çocuklar namına bankaya yatırılmıştı. Diğer taraftan halk bu çocuklara bir çok hediye göndermiş, ve bu sayede servetleri (150.000) dolara varmıştı.

Son gelen Avrupa ve Amerika gazetelerinden öğreniyoruz ki beşizlerin ebeveyni çocuklarına bu kadar itina ile bakılmasından memnun olmakla beraber onların kendilerinden uzak bulunmalarından son derece müteessirdirler.

Bu ana, baba Kanada hükûmeti ile her gün didişiyor ve çocuklarının ellerinden alınması yüzünden sızlanıyorlar. Çünkü bunlar da, her ana baba gibi çocuklarına bakmak, çocukla-

Beşizlerden biri aşılanıyor

rını sevmek, çocuklarının hizmetini görmek istemektedirler.

Fakat Kanada hükûmeti bu çocukları benimsemek, onlara ana, baba vazifesini yapmak için bir kanun çıkarmış bulunuyor.

Kanada hükûmeti ana ve babaların çocuklara bakamayacaklarından endişelenmiyor. Daha fazla bir takım meraklıların beş çocuğu bir arada görmek hevesine düşüp, gece gündüz aileyi taciz etmelerinden ve çocukların ölümüne sebep olmalarından korkuyor.

Bu yüzden ailenin evi, bir meşere veya bir sirke döncecek, belki aile halkı böylece üç beş kuruş kazanacak, fakat neticede çocuklar ziyan olacaktırlar.

Kanada hükûmeti bu münasebetle çıkardığı kanun lâyihasında bu nok-

taya da işaret etmiş bulunuyor.

Gene bu gazetelerden öğreniyoruz ki, çocukların hükûmet sayesinde kurtulmaları ana, babayı meraklı gözlerden kurtaramamıştır.

Bu meraklıların çok olduklarını sezzen açık gözler, bir batında beş çocuk çıkaran ana babayı bir sirkte teşhire başlamışlar ve kendilerine biner dolar haftalık bağlamışlardır. Hâlâ da bu paraya yakın bir meblâğ kazanmaktadırlar.

Yani bir taraftan çocuklar zengin oldukları gibi diğer taraftan ana baba da onlar sayesinde görülmeğe değer bir şey sayılıyor ve bu yüzden yığın yığın para elde etmiş bulunuyorlar.

Ana baba buna rağmen çocuklarını hükûmetin elinden almak için uğraşmaktadırlar.

Kanada efkârı umumiyesi de bu hususta hükûmete değil, ana babaya taraftardır.

Geçenlerde bir gazete, çocukların ana babalarına iade edilip edilmemeleri hakkında bir anket açmış, anket cevap verenlerin yüzde doksanı çocukların evlerine iadesi lâzım geldiğini ileri sürmüşlerdir.

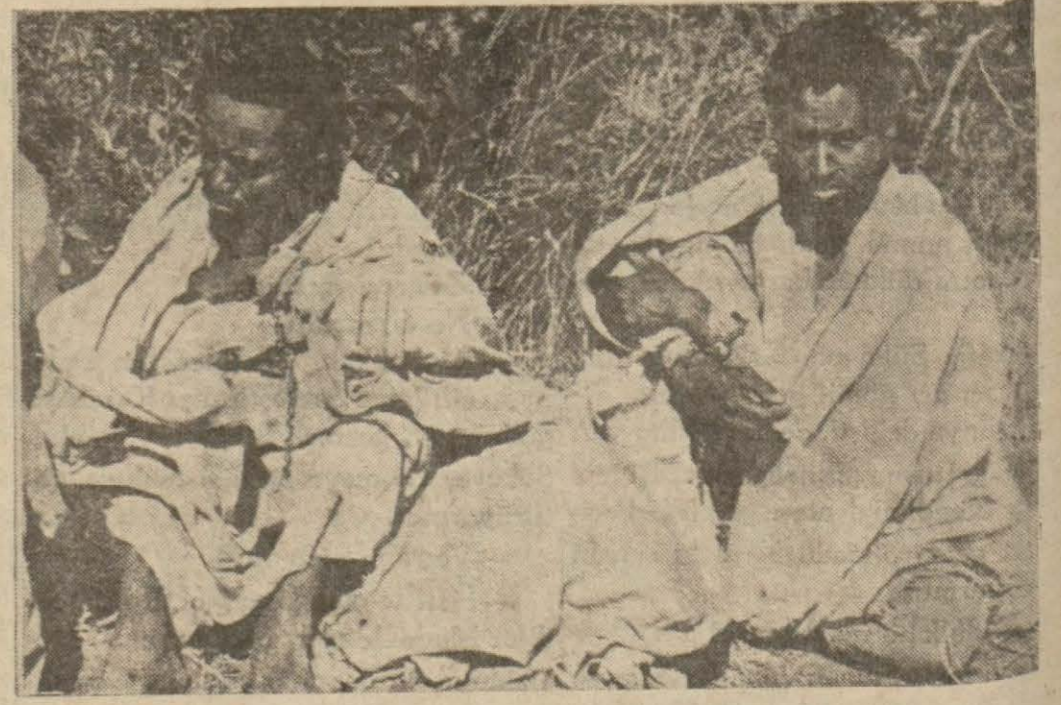
Fakat Kanada hükûmeti çıkardığı kanuna dayanarak çocukları bırakmamakta ana ve babanın yalvarmalarına da ehemmiyet vermemeğe dir.

Hükûmetin bunda haklı olduğunda da şüphe yoktur.

İtalyan - Habeş harbinden yeni intibalar

İtalyanlar Habeşistandaki son ilerlemeleri münasebetle Romada büyük şenlikler yaptılar. Resimlerimizden birisi kral ile Musoliniyi bu şenliklerde askeri üniforma ile yan yana gösteriyor. Diğer resimde de İtalyanların yakalayıp zincire vurdukları Habeş casusları görülmektedir

Doktorluğumuzun Büyük Kaybı Hamdi Hoca Kimdi ?

Teşrihi marazî üstadını bir gün düğüne davet etmişler... Gülerek "Gelemem, demiş, çırıl çplak ölümler beni telli pullu gelinlerden daha fazla alâkadar ediyor,"

Hamdi Suat öldü.

Ben Hamdi Suadın ne dostu, ne de talebesiyim: Fakat onu bana: şahsiyetlere değer biçerken en yanlış ölçüleri kullanan dostlarım anlatmışlardı. Ve onları dinledikten sonra müspet ilmin bu kahraman fedaisine karşı derin bir hürmetle bağlanmışım:

Onun şahsiyetinin hususiyetleri, hayatı, ve eserleri hakkında çok geniş bir bilgiye sahip değilim.

Bu itibarla, yazacağım satırlar, onu etraflı tanıtmak kadar güç bir vazife yükü altında hayli cılız kalacaklardır:

Fakat bu borcu kısmen olsun ödemenin hazzı, bu yüzden uğrıyabileceğim tenkitleri umursatmayacak kadar yüksektir.

Hem kimlerin tenkidine uğrıyacağım? Hamdi Suadı tanıtmak vazifesini benden mükemmel görebilecek vaziyette olanların mı?

Onlar; Hamdi Suada karşı beslediğim hürmetin bu naçiz tezahüründeki eksikleri hüsnüniyetime bağışlamak mecburiyetindedirler.

Çünkü yapılmış bir vazifeyi tenkit hakkı, vazifelerini yapmış kimselere aittir. Ve benim yazımın eksikleri, onların sü-kûleleri kadar utandırıcı değildir.

★

Sene 1898...

Avrupaya tahsile gönderilen beş talebe arasında Hamdi Suad da var: Ve, teşrihi marazî ihtisasını, tıp ilminin membarında yapma talihine uğryan ilk Türk odur!

Ve oradan o, giderken girdiği imtihanla aldığı kadar parlak bir netice ile dönmüştür.

Buraya geldikten sonra da tam 26, 27 sene teşrihi maraziden başka hiç bir şeyle meşgul olmamıştır. Onu bir defa sinemada, tiyatrodan gören görülmemiştir.

Onu bir gün bir düğüne davet etmişler. Gülmüş ve:

— Gelemem, demiş, çünkü çırılçplak ölümler beni telli pullu gelinlerden fazla alâkadar eder!

Hamdi hoca teşrihaneyi, fakirhanesinden bile cazip bulmuş olacaktı ki, evinden ziyade fakültede yaşamıştı.

Bir talebesi onun için:

—Hamdi hoca, diyordu, ölümlerle teması okadar almıştı ki, dostlarının ellerini eldivenle sikar, fakat fethimeyterleri eldivensiz yapardı! Ben onun, fethimeyter eldiven kullandığını görmedim.

Ölümlere karşı duyulan tabii ihtirazi okadar kaybetmişti ki, kanlı bir teşrih masasından temiz bir yemek sofrasına geçerken ekseriya el yıkamaya bile lüzum görmezdi!

★

Dostları, talebeleri arasında « Hamdi hoca » diye tanılan Hamdi Suat, ömründe bir damla içki içmemişti. Fakat günde beş sigara paketini boşaltırdı. Teşrihane ve derhane dışında, onun dudaklarını sigarasız gören yok gibidir.

Bu yüzden bildikleri Hamdi Suadın ağzını, hiç durmadan tüten bir bacaya benzetiyorlardı.

Talebelerine karşı, çok sert yüzünden umulmıyacak kadar şefkat gösterirdi.

Ve bu yüzden ki onun bir lakabı da: — Baba Hamdi! idi.

Tedris tarzı gayet pratikti. Dostları yanında bir mübalâgayla:

— Onun derslerini anlayabilmek için bir iptidai mektebini bitirmeye bile lüzum yoktu! diyorlardı!

★

Kaymakamlıktan tekaüt edilen Hamdi hoca, tabii hesabılığine rağmen, hiç bir zaman servet ihtiraslarına kapılmamıştı.

Fakat «mani» haline girmiş bir itiyadı vardı:

Bütün teşrihi marazî kongrelerine iştirak etmek...

Ve o, «para» sahibi olmak arzusunu yalnız bu kongrelere iştirak imkânından mahrum kaldığı zamanlarda duymuştu. Hem de olanca şiddetle.

Hattâ onun bir defa bir kongreye iştirak için, hayvan vagonlarında seyahate razı olduğunu söyleyenler bile var.

Fakat onu yakından tanıyan Sıhhiye

Üstad Hamdi Suat asker elbisesile

Vekilinin tam zamanında ve çok takdire değer yardımları sayesinde ki üstad; bu şiddetli arzuyu tatmin için, bu kabil fedakârlıkları göze almak mecburiyetinde kalmamıştır.

★

64 yaşında hayata göz yuman büyük teşrihi marazî üstadının, memleketeye yaptığı hizmetler yetiştirdiği talebeler kadar sayısızdır.

O, Tıp Fakültesine, tam 2100 piyes, yani tam 2100 hastalık nümunesi bırakmıştır.

Memleketeye kazandırdığı, teşrihi marazî müzesi, şahsî ve fedakârane hizmetlerinin en zengin âbidelerindedir! Yalnız Hürdebincilik'teki büyük iktidarıyla bile o, yeri doldurulmaz bir ilim adamıdır.

25 sene içinde, mikroskopik teşhislerinde beş defa yanlışlığına gören çıkmamıştır.

«Teçrübevi kanser», «renkli ırlar», «ince zarların iptidai ırları», «Lenfa Bezleri, ve onların maraz teşrihi», «Vebanın marazî teşrihi» hakkındaki orijinal eserleri, beynelmilel olanlardır.

Ve son senelerde, beynelmilel tib edebiyatına giren tek meslek kitabı gösteremezsiniz ki, «Hamdi Suad» adından hürmetle bahsetmemiş olsun!

★

Hamdi Suadi en fazla üzen hâdis, üniversitedeki kürsüsünün bir başkasına verilmişidir.

O, bunun acısını; yerine getirilen Alman profesörün bir sözüyle avutmuştu.

Hamdi Suadın kürsüsüne oturan kadîrinas Alman profesörü bir gün tanınmış bir doktorumuza:

— Eğer, demiş, Türkler, Hamdi Suat gibi profesörlere kürsü vermeyecek kadar ilerledilerse, yakında Avrupa üniversitelerine «hoca» ihracına başlayacaklar demektir!

Ve ilâve etmiş:

— Ben, onun boşluğunu dolduramıyacağım için utanç duyuyorum!

Ben, bu sözlerle muhatap olan doktorun yerinde olsaydım, sorardım:

— Bu utançı bizim yerimize mi duyuyorsunuz Her profesör?

Selim Tevfik

Bir Adam Sevgilisini Vurdu

Beyoğlunda Valdeçemesinde 113 numarada oturan Muharrem, beraber yaşadığı Eniseyi başka biriyle gördüğünden kavga çıkarmış, ve Eniseyi sağ memesi altından ve sol böğründen ağır surette yaralamıştır.

Enise hastaneye kaldırılmıştır. Suçlu Muharrem de tutulmuştur.

Askeri Müze

Askeri müze binasının son zamanlarda kemerleri ile bazı duvarlarının çatlamış olduğu görülmüştür ve derhal tamir edilmesi için icap eden teşebbüsler yapılmıştır.

Serseri Torpil İmha Edildi

Zonguldak sahillerine düşen serseri torpil İstanbuldan gönderilen mayın müfrezesi tarafından dün sabah imha edilmiştir.

Fransızları Çok Kızdıran Bir İngiliz Karikatürü

Fransız gazeteleri İngiliz matbuatından, hele İngiliz matbuatı arasında azim bir ekseriyetin son hâdiselerinde Hitleri az çok haklı bulmasından şikâyetçidirler. Ve İngilizlerin bu bahiste ne dereceye kadar ileri gittiklerini anlatmak üzere bir İngiliz karikatürçüsünün yapmış olduğu resimleri göstermektedirler.

Bu resimlerde büyük ve yüksek bir duvar görünür. Bu duvarın üzerinde ceketli, melon şapkalı, yüzlerine bakılırsa çok heyecanlı bir sürü adam vardır. İki tane büyük topun etrafını almışlardır. Duvarın altı bir bahçedir. Bahçenin içinde Hitler dolaşmaktadır. Sahnenin bir köşesinde ise ceketli adamların telâşlarına lâkaydı ile bakan bir İngiliz ve küçük çocuğu vardır.

Resmin altında da bu baba ile oğlunun muhavereleri yazılıyor.

Çocuk soruyor:

— Baba, duvarın üzerine çıkmış olan bu adamlar kimlerdir?

Baba cevap veriyor:

— Fransızlardır.

— Ne yapıyorlar orada?

— Aşağıda dolaşan Hitleri kızıyorlar.

— Peki Hitler ne yapıyor?

— Kendi evinin bahçesinde dolaşıyor..

— O halde neden kızıyorlar? Sonra Fransızların yanında bize benzeyen başka birisi var. O kimdir?

— O, İngilizdir. Fransızlar Hitleri tevcih ettikleri topu ona atırmak istiyorlar. Fakat İngiliz, Fransızların bu derece kızmalarının sebebinin bir türlü anlayamıyor.

— Peki amma, Fransızlar neden Hitleri topa tutmak istiyorlar?

— Söyleyeyim: Bütün Fransızlar Almanların Fransayı topa tutmak istediklerini sanıyorlar. Almanlar ise Fransanın kendilerini topa tutmaktan başka bir gaye gütmediklerine inanıyorlar.

Bu dakikada Hitlerin Fransızları bombardıman edecek kadar topu yoktur. O halde Fransızlar şöyle düşünüyorlar:

«Haydi çocuklar ileri, henüz mümkün iken Hitleri hücum edelim.»

— Hepsı bundan mı ibaret?

— Daha ne istersin?

General Von Steuben Vapurunun Rüşumu

Şehrimize 250 seyyah getiren General Von Steuben vapurunun yolcu taşıdığı anlaşılınca, bunun üzerine gemiden tüccar gemileri gibi rüşum alınmıştır. Seyyah gemileri muamele ticariyede bulunmamak, yani yolcu getirmemek şartıyla liman, kılavuz, tahliye, romorkör, rüşumlarından muafır. Yalnız fener ve karantine rüşumlarının yüzde 50 sini vermeye mecburdurlar. Bu tarife münhasıran seyyah gemilerine mahsustur.

General Von Steuben vapuru yolcu getirmeseydi 900 lira resme tâbiydi, fakat İstanbulla yolcu getirdiği için bu para 800 lira fazlasıyla 17000 lira olarak alınmıştır.

Gemi acentesi İktisat Vekâletinin Deniz Ticaret Müdürlüğüne gönderdiği seyyah gemilerine yolcu alınabileceği hakkındaki emrini göz önünde tutarak alınan fazla paranın iadesi için dün İktisat Vekâletine müracaat etmiştir.

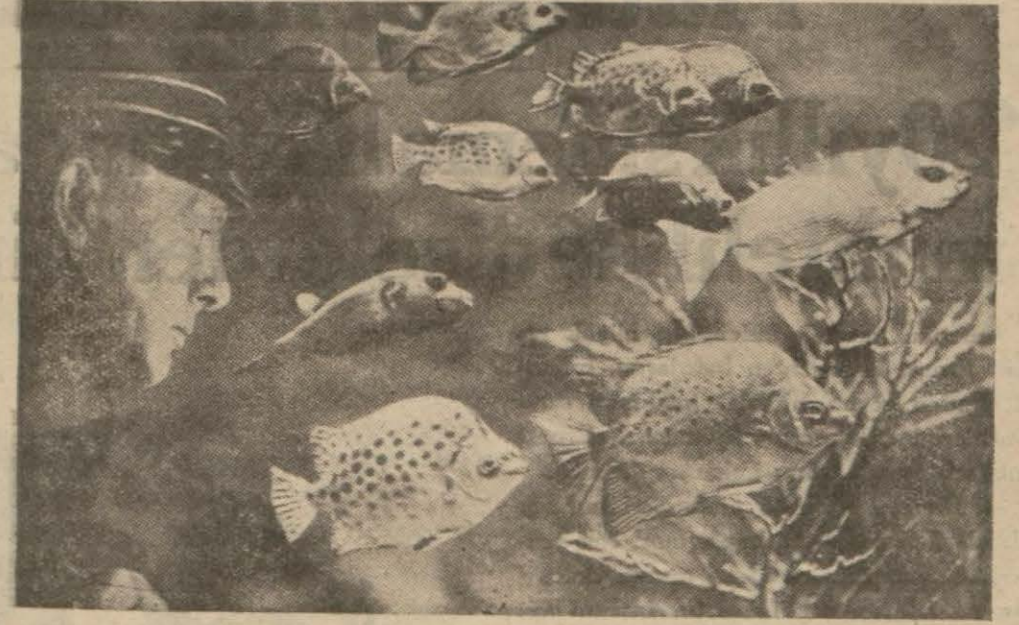
Nezaret Altında Yankesicilik

Sabıkahıardan Deli Nuri Beyoğlunda Unciyan apartmanı kapıcısı İbrahim «sen benim hemşerimsin» diye lâfa tutarak cüzdanını aşırması, tutulup nezarethaneye konulunca nezarethanede kendisine memur süsü vermekten maznun Vehbinin uykuda olmasından istifade ederek onun da cebinden 7 lirasını aşırmasıdır.

Dünya Balıkçılığının Karşılaştığı Tehlike

Bu Gidişle Denizlerde Balık Kalmıyacakmış

Gemilerden Dökülen Petrol Artıklarının Balıkları Zehirlediği Anlaşıldı, Mesele Milletler Cemiyetine Kadar Aksetti

Bir denizaltı manzarası

Asya ve Afrikadaki vahşi hayvanların nesilleri insanlar yüzünden inkırazına doğru gidiyor. Bunları kurtarmak için son zamanlarda bir takım tedbirler almak lâzım geldi ve bu tedbirler sayesinde bu hayvanlar büsbütün mahvolmaktan kurtuldular.

Bu iş yapıldıktan sonra insanların yalnız karadaki hayvanları değil, denizdeki hayvanları da imha etmekte oldukları anlaşıldı. Deniz hayvanlarını tehdit eden tehlike günden güne büyümekte ve bunları korumak işi de güçleşmektedir.

Denizdeki hayvanları ve kuşları öldüren zehir, petrol, mazot, gazolin ve saire ile işliyen gemilerin denize attıkları artıklardır. Bu artıklar, suyun sathı üzerinde yağlı bir tabaka vücuda getiriyor ve buna temas eden hayvanların hepsi zehirlenip ölüyor.

Bu yüzden hasil olan tahribat son zamanlarda o kadar ileri gitmiştir ki beynelmilel sporcular konseyi meseleyi tetkike başlamış ve konseyin kâtibî kont Adiks bu mesele üzerinde dikkate değer bir yazı yazmıştır.

Amerikada bir çok cemiyetler bu tahribatın önünü almak için uğraşarak gibi diğer bir çok yerlerdeki hayvanları koruma cemiyetleri de bu işle yakından alâkadar olmaktadırlar.

Bu münasebetle şimdiye kadar yapılan neşriyattan anlaşılınca şudur: «933 senesinin ilk aylarında Nantuket adasının sahilleri sürü sürü ölü kuşlarla dolu idi. Bu kuşlar, petrol yüzünden zehirlenerek mahvolmuşlardır.

Kuşlar zehirlendikten sonra karaya düşüyor, ve üç dört gün sonra ölüyorlar. Zavallı hayvanlar, petrolün zehrinde kurtulmak için didişirken göğüslerini paralyor, bu suretle can veriyorlar. Yalnız Nantuket civarında bir kaç ay içinde bu zehirlenme yüzünden ölen kuşların sayısı 2500 ü geçmiştir. Bunların çoğu yabancı kaz ve ördektir.»

Bu zehirler yalnız kuşları imha etmemekte, balıkları da öldürmektedir.

İngiltere balıkhaneleri tarafından yapılan neşriyata göre balıkçılık yapan limanların faaliyeti günden güne azalmaktadır.

Çünkü balıklar İngiliz sahillerinden kaçıyor. Deniz sathında yağ tabakası bulunduğu zaman bütün balıklar zehirlenmemek için bu suları terk ediyorlar. Bazan da, balıklar böyle bir yağ tabakasına tutuluyor ve binlerce can vererek sahillere düşüyorlar. Yapılan tetkikat bütün bu balıkların ağızında petrol damlaları bulunduğunu göstermektedir.

Fransa sahillerinde de aynı hal görülmektedir. Havr limanı sıhhiye müdürü doktor Loir bu hususta uzun boylu tetkikat yapmıştır.

Bu tetkikat neticesinde balıkların petrol bakayası yüzünden mahvoldukları tesbit olunduktan başka, aynı hâdiseye yüzünden balıkların tifo mikrobunu besler bir hale geldikleri de anlaşılmiştir.

Bunun üzerine gemilerin bu zehirli artıkları denize atmamalarını temin edecek çarelerin düşünülmesi lâzım gelmiştir.

Amerika hükümeti 1934 denberi Amerika sahillerine bu çeşit artıkların atılmasını yasak etmiştir. Bunun üzerine vapurlar, bu gibi artıkları uzaklara atmağa başlamışlar, fakat yağ tabakalarının uzaklardan yavaş yavaş sahillere geldiği ve tahribat yaptığı görülmüştür.

Bunun üzerine Vaşingtonda beynelmilel bir kongre toplanarak bu hususta çareler düşünülmüştür. Neticede Danimarka, Belçika, Portekiz devletleri vapurların bu gibi artıkları denize atmamaları için kanunlar yapmışlardır.

Nihayet İngiltere hükümeti meselemin Milletler Cemiyetine bildirilmesi ne karar vermiştir.

Hayatta Gördüklerimiz

Küçük satıcı ve büyük dilenci

Her akşam aşağı yukarı aynı saatlerde oraya geliyorum.

O, küçük, çplak ayakları taşların üzerinde soğuktan morarmış, gecenin karanlığında birer ışık gibi güzel gözlerle tramvay bekleyenlere, gelip geçenlere bakıp, tatlı sesile:

— Gazete var, liste var.

Diye bağıyor.

Dün akşam gene oradaydım. Küçük, otelin kapısına büzülmüş gene bağıyordu. Gene ayakları çplaktı.

Bu sırada yanına bir dilenci geldi. Para istedi. O, bu üstü başı parça parça zavallıya nefretle baktı.

Ne zamandır küçükle ahbab olmak istiyordum. Bunu vesile sayarak sor-

— Niye öyle bakıyorsun çocuğum? — Ayıplıyorum da ondan, dedi. — Neden?

İtiraz kabul etmez bir tez müdafaa eder gibi sevimli gözlerini açtı, yüzüne baktı:

— Dilenmek ayıp değil mi?

— Belki parası yoktur, ne yapın?

Çün görmüş bir insan tevakkülle:

— Benim de param yok amma çal-

ışıyorum, dedi.

Muazzez FAİK

Büyük rejisör Ernest Lubitsch Hatıralarını anlatıyor

“20 yıllık sinema hayatında karşılaştığım muhtelif hâdiselerden birkaç yaprak,,

Amerika gazetelerinden biri büyük rejisör Ernest Lubitsch'ten hatıralarını, bilhassa elinden geçen yıldızlar hakkında düğünlerini anlatmasını istemiştir. Ernest Lubitsch evvelâ bunu imkânsız görmüş:

— Bir rejisörün 20 yıldanberi tanıdığı yıldızlardan serbestçe bahsetmesi çok tehlikelidir. Zira tiyatro âlemi gurura dokunamaz. Zira noktalarla çok hassastır. İnsanın ağzından kaçabilecek bir kelime bazan çok haklı olarak bir çoklarını gücendirebilir. Binaenaleyh beni mazur görmelisiniz? demmiştir.

Bu mukaddemeden sonra gazetecinin ısrarı üzerine Ernest Lubitsch tanıdığı yıldızları gözlerinin önünde hayali bir geçit resmi yaptırmış ve haklarını da bunları söylemiştir:

— Çevirdiğim filimlerde rol verdiğim ilk büyük artist Pola Negridir. Oynadığı ilk filmin adı Gysy Blood'dur. Yabancılar «Çingene kanı» adı altında tanıdıkları bu film 1919 yılında çevrilmiştir. Pola Negri o tarihten altı yıl sonra benim ile ikinci bir film daha çevirdi ki, adı «Yasak Cennet» tir. Mis Negri zannederim ki tanıdığım artistler arasında «karşısındakini bağlamak» kabiliyetine en fazla malik olanıdır. Zira bir «dış şahsiyeti» vardır ki ben bunu «kendisinden bahsettirmek, genel ilgiyi üzerine çekebilme kabiliyeti» cümlesile tarif ederim. Bu kabiliyet Mis Negride çok inkişaf etmiştir.

— Mis Negriden sonra The Marriage Circle adı altında çevirdiğim filimde Florence Vidoru ve Adolf Menjouyu idare ettim. Adolf Menjou sinema tarihinde belki «en zarif artist» olarak kalacaktır. Fakat ben onun şahsiyetinde daha mühim bir noktaya işaret etmek isterim. Filimde gayet güzel ve zarif giyinmiş erkek rollerini yapmasına rağmen halkın muhabbetinin muhafaza edilebileceğini isbat etmiş olan ilk erkek odur. Zira hatırlarsınız ki filimlerde komik roller hep şişmanlara verildiği gibi, güzel giyinmiş erkeklere de hep kötü karakterli olarak gösterilirlerdi.

Menjou bu kaideyi bozmuştur. (Mis Vidor) a gelince, onu elimden geçen kadın yıldızlar arasında en güzeli ve en tatlı olanı tavsif edeceğim.

— Bunlardan sonra üç kadın (Three Women) filminde Polin Frederiki idare ettim. Bu sanatkar tiyatrodan gelmişti. Büyük bir hassasiyete, derin bir teheyyük kabiliyetine malikti. Ondan sonra Lady Vindmerenin Eldiveni filminde Ronald Kolmanı idare ettim. Pek iyi hatırlarım, tanıdığım artistler arasında tahsili en yüksek ve karakteri en tatlı olanlardan biri idi.

— Daha sonra Mis Richi idare ettim. Kendisi hakkında «profesyonel, hakiki bir artistin pratik görüşlerine malikti» diyeceğim ki, bir artist için bundan büyük bir kompliman olamaz.

— Şimdi yavaş yavaş yakın tarihlere geliyoruz, bu tarihlerde Ramon Novarroyu Norma Sheareri, Jean Hershouldu, daha yakın tarihlerde de Jannet Makdonaldı, Claudet Colberti, John Barrymorei, en nihayet te Emil Yanings ile Levi Stonu idare ettim.

Bu sonuncuların Emil Yanings ile vatanında olmamasına rağmen bir stüdyoda, aynı için başında ilk defa olarak buluşuyorduk. Kendisi için şunu söyleyeceğim:

Emil Yanings filminde oynamış olan en büyük ve tabii aktörlerden biridir. Onun gözünden hiç bir şey kaçmaz. Her hangi bir aktörden daha iyi olarak oymayadığı hiç bir rol yoktur. Enteresan olmak şartıyla en küçük rolleri dahi oynamaktan çekin-

memesi ayrı bir meziyettir. Bu meziyetlerin bir kısmı Stonda da vardır.

— İlâve edeyim: Son yıllarda Maurice Chevalier ile Jeanette Mak Donaldı da idare ettim. Benimle evvelâ Aşk Resmi geçinde, ondan sonra da Şen Dul filminde oynadılar. Moris Şövalye sinemanın en tatlı şahsiyetlerinden biridir. Ve umumiyetle zannedildiğinin aksine aktörlük kıy-

meti de fazladır. Mis Mak Donald ise, sinemanın en tatlı sese malik kadındır, aktislik kudreti de sesi derecesinde fazladır, zannederim, Moris Şövalye ile birlikte dünyanın en sevimli bir çiftini teşkil ederler.

— Claudette Colbert sinema âleminin en tekemmül etmiş artistlerinden biridir. Bu vasfa, en güzel artistlerinden biridir de, cümlesini dahi ilâve etmek zaruridir.

“İstikbalde göreceğimiz şeyler,,

Fransız - Alman İhtilâfı Sıralarında Vellsin Filmi

İki Buçuk Milyon Türk Lirasına Mal Olan Bir Eser

— Londra gazeteleri Fransız - Alman ihtilâfının patlak verdiği, belki de harp doğurmasından korkulduğu sıralarda meşhur Vels tarafından yapılan filmin fevkalâde alâka ile karşılandığını yazıyorlar.

Bu film, iki senede yapılmış, tam iki buçuk milyon Türk lirasına mal

olmuştur, fakat halkın gösterdiği alâkanın derecesine bakılacak olursa masrafını kolaylıkla ödeyecek, hattâ belki bir misli de kâr bırakacaktır. Esasen şimdiden ecnebi memleketlerinin bir çoğu için satılmıştır.

Filmin mevzuuna gelince, hayalidir. Fakat olabilecek şeylerden: Meselâ Vels büyük muharebenin dört yıl sonra, yani 1940 yılında çıkacağını tahmin ediyor ve ne şekilde cereyan edeceğini tasavvura çalışıyor, muharebeden sonra kurulacak yeni medeniyetin esasları hakkında da bir fikir vermeğe uğraşiyor.

Yan tarafta gördüğümüz resim, bu filmde alınmış bir parçadır.

Haftanın Filimleri

Fransada adı en çok geçen bir eser..

Fransada bu hafta da adı en çok geçen eser Anne - Marie'dir.

Anne - Marie epeyce şöhret kazanmış bir tiyatro piyesinden mülhemdir. Anna Bella, Jean Murat, Paul Azais, Abel Jacquin, Pier Labri gibi tecrübeli artistler tarafından oynanmış olmasına rağmen muvaffak olamamıştır. Bunun başlıca iki sebebi vardır: Birincisi sürenin fazla hayalî oluşudur, ikincisi de bu iptidâi ve esaslı hatanın ikinci plâna atılmasına muvaffak olunamamış olmasıdır.

Anne - Marie Mektepten yeni çıkmış bir genç kızdır. Mühendistir. Bir tayyare fabrikasında çalışmaktadır. Hevesi pilot olmaktır. Bu genç kızla kumpanyanın profesyonel pilotları arasında sıkı bir dostluk vardır. Profesyonel plotlar onu yetiştirmeye çalışmakta, hususî hayatına varıncaya kadar karışmaktadır. Bu itibarla genç kıza kur yapan bir mühendisi tehditle bu teşebbüsten vazgeçirtmeye

kadar ileri gitmişlerdir. Fazla olarak içlerinden biri genç kıza oyalamak için imzasız aşk mektupları yollamağa koyulmuştur. Halbuki genç kız bu mektupları hep genç mühendisten gelmiş sanmaktadır. Nihayet günün birinde hakikatı anlayacak, maamafih yine mühendisle evlenecektir. Bu filmde genç kız rolünü Anna Bella yapmıştır. Resmini yan tarafta görüyorsunuz.

Koktayl ve Cinnet..

doludur. İşleri de yoktur. Bunlar nasıl vakit geçirsinler? Bu gece şu bar, bu meyhane, yarın şu kadın, bu âlim, arkası gelmeyen bir eğlence hayatına atılmışlardır. Bu eğlence hayatının içinde içkiden başka kokain, eroin vesaire de vardır. Netice ne olacak? Tahmin edebilirsiniz. Ya ölüm, yahut ta timarhane.

Amerikalılar son günlerde yaptıkları bu film ile hiç bir iş ile meşgul olmayan gençlerin karşılaştıkları tehlikeleri göstermek gayesini takip etmişlerdir. Kadın ve erkek işte bir sürü genç ki cüzdanları tıklım tıklım

Avrupalı münekkitler bu filmi mevzu itibarıyla zayıf, hattâ boş bulmalarına rağmen bir çok seyircileri eğlendirecek mahiyette telâkki ediyorlar. Yan tarafta bu filmde alınmış bir sahneyi görüyorsunuz.

Joan Grawforda Benzemek İsterseniz...

Dünyanın tanıdığı Jan Grawford'a benzemek isteyen genç kadınlara sinema mütehassısları şu tavsiyelerde bulunmaktadırlar:

— Evvelâ sun'iliğe kaçmayın, ensenize kadar uzayacak saçlarınızı yandan veya ortadan ayırınız. Saçlarınız kulaklarınızın arkasında toplanır, saçlarınızı güneşte yakarak sarartabilirsiniz. Jan Grawford'un gözleri daima açık ve büyüktür. Bu itibarla makajınızı ona göre ayar ediniz.

Meselâ göz kapaklarınızı kurşuni bir renkle gölgeleyiniz. Kaşlarınız kaşın olduğu kadar ince ve müdevver olsun.

Açık al bir renkle dudaklarınızı boyamaktan çekinmeyiniz. Fakat zamanımızın bir çok bayanlarının yaptığı gibi boyayı dudaklardan taşımayınız. Boyunuzun 1,63 olması lâzımdır. Ve 26 kiloyu geçmemelisiniz.

Geuls Tuvalet gerek alelâde giymemişseniz bile omuzlarınızı gösterecek bir telebbüs tarzı ihtiyar ediniz.

Kıyafetlerde biraz eksantrik olmanız gerektir. Bilhassa bahriye kıyafetini ihmal etmeyiniz.

Akşamları Lama elbiseler giyiniz, omuzlarınıza ince, şeffaf kaplar alın. Ve bilhassa etrafın komplimanlarına kulak asmayınız.

MİZAH

— Buharla işliyen varsa verin. Biz onu ileride makinist yapacağız da..

Karga

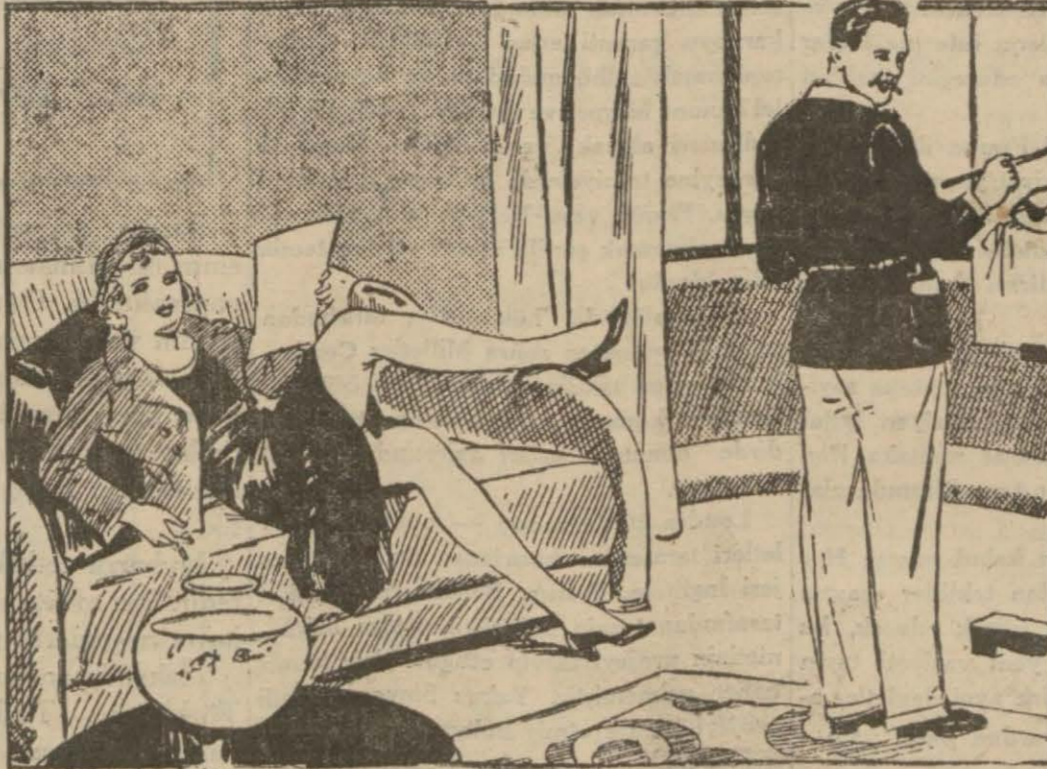
Jaksaganlar konuşuyorlardı:
— Karga için hırsız diyorlar.
— Hırsız değilmiş, Kleptomani hastası varmış.

İstemem

Karısı ölmüştü.
— Tekrar evlen!
Dediler.
— İmkân yok, dedi, evlenmem. Karım öldü cenazesini için tam yüz lira sarfettim. Bu kadar masrafa bir daha girmek istemem!

Bağlamıştım

İki yaşlı, eski günleri yad ettiler.
Biri:
— Evlendiğim gün, dedi, dişim ağrıyordu. Çenemi bağlamıştım.
Öteki güldü:
— Ben de, dedi, gözlerimi bağlamıştım.

— Seni çok güzel buluyorum.
— Ben de...
— Beni mi?
— Hayır, kendimi!

Arayayım

Kadın gözlerini kurpa kurpa odaya girdi:
— Baksana gözüm bir toz kaçmış.
Kocasını telâhla yerinden kalktı.
— Arayalım.
— Neyi?
— Toz alma tüyünü!

Lokantada

Müşteri garsonu çağırdı:
— Bu lokanta ne vakit açıldı?
— On sene evvel!
— Lokanta açıldığından epey sonra alınmış etiniz varsa bana bir biftek yapın!

— Şapkamı acaba kim giyip gitti?
— Her halde aptalın biri olacak!

Kâfi cevap

— Yüzmek bilir misiniz?
— Bilirim.
— Nerede öğrendiniz?
— Denizde.

Hilekâr

Hilekâr tüccar söylüyordu:
— Ortağmdan ayrıldım. Sebep şu: Bizimle ticaret yapanların hemen hepsi aldandıyordu.
— Eyi olmuş, bu iş için sizin ortağa ihtiyacınız yoktur.

Kırılan

Hizmetçi bir vazoya kırıldı:
— İki parça olsaydı zarar yoktu. Fakat o kadar çok parçaya ayrıldı ki..
— İki parça olsaydı ne işe yarayacaktı?
— İşe yaramazdı ama, parçaları toplamak benim için kolaylaşmıştı.

— Siz de hayvanları sever misiniz?
— Çok severim, bilhassa tavuk ve kuzu etlerine bayılırım.

Numaralı hikâye

Gülmek için

Kadıköy vapurunun yan kamarasında dokuz kişi vardı. Sekizi birbirile dosttu amma dokuzuncu hiç birini tanıyordu. Sekiz dosttan biri ötekilerinin yüzlerine baktı:

— Alut!
Dedi. Sekizi birden güldüler. Gülme faslı biter bitmez bir başkası bir başka rakkam söyledi:
— On dört.
Yeniden güldüler. Bu sefer de ortaya daha başka bir rakkam çıktı.
— Yirmi altı.
Hep birlikte kâhkahayı koyuverdiler. Dokuzuncu merak içinde idi. Nihayet dayanamadı, sordu:
— Affedersiniz baylar, çok merak ettim. Biriniz bir numara söylüyorsunuz. Arkadan bir gülüşme başlıyor.
Anlattılar:
— Biz, dediler, sekiz arkadaş her gün bu vapura biner, bu kamaraya gireriz. Senelerden beri anlattığımız hikâyelere birer numara koyduk. Numarayı söyleyince hikâye aklımıza geliyor. Gülmeğe başlıyoruz.

— Bugün kaynanamın cenazesinde bulunmayı isterdim.
— Ben de!

Fena şaka

— Benim karım olur musunuz? desem.
— Ciddi mi söylüyorsunuz?
— Yok şaka söyledim. Sakın ciddiye almayın!

Belki

İş arıyordu:
— Ne bilirsiniz?
— Yemek pişirmek. Ev temizlemek bilirim.
— Burada size göre iş yok fakat yanımızdaki evde evlenmek isteyen bir kız var. Bunları söylerseniz belki işe yarar.

Misal

Bay sokaktan sırsıklam gelmişti. Kapıyı açan bayana anlattı:
— Bir taraftan yağmur yağıyordu; bir taraftan rüzgâr esiyordu. İkisi arasında kaldım. Hani nasıl evde bir yandan sen söylersin, bir yandan annen söyler. Ben ikiniz arasında kalırım; tıpkı onun gibi!

Bekliyenler

— Bir şey mi istiyordunuz?
— Evet, kızınızla evlenmek!
— Kızımı size veremem!
— Peki yalnız apartmanınızdan çıkarken arkandan:
«Hay hay muvaffak ettim» deyiniz.
— Buna sebep ne?
— Alacaklılarım kapıda neticeyi merakla bekliyorlar.

— Allahşıkına doğrusunu söyle, karının mı saçlarının rengini değiştirdi; yoksa sen mi karını değiştirdin?

BAHAR GELDİ

Mart ayı bahar ayı,
Ak gösterir karayı;
Bu ayda zevk isterim
Hisseme arslan payı..

Genç kız atmış mantoyu;
Gelişmiş bak en toyu..
Bana levent göründü
Komşumun bodur boyu!

Çirkine, güzel dedim..
Gördüğüme; gel dedim.
Altmışlık kadın için
Bin gence bedel dedim. Mizahçı

İsraf

Midesinden rahatsızdı, doktor rontkenini aldı:
— Midyeyi kabuğu ile yemişsin..
— Ne yapayım doktor; fakir adamım, fazla israf yapamam.

Temizler

Kadın söyledi:
— Yeni yaptırdığımız eve bir de hamam yaptırtsak.
Erkek güldü:
— Ne lüzumu var. Seninin altı ayda denize giriyoruz. Geriye altı ay kalıyor. Bu kadar masrafa değer mi?

Solak

Hasta sol tarafını gösterdi:
— Burada bir ağrı var doktor, sakın apandisit olmasın.
— Apandisit solda olmaz.
— Niye olmasın, ben esarsen solacağım!

— Fabrikanın gürültüsü duyulur amma on beş günde alışırız.
— Mademki öyledir; evi on beş gün sonra tutarım!

— Ben, güzel, zarif, zeki bir genç kızla evlenmek isterdim.
— Bu sözünüzü iltifat mı telâhki edeyim yoksa hakaret mi?

Yarı yarıya

— Servetimin yarısını ayaklarına serdim. Yarısını da omuzunda taşıyacaksin.
— Sahî mi?
— Sahî ya; on liram vardı. Beş lirasıyla sana bir çift iskarpın aldım. Beş lirasile de eşarp!

Tabii

— Süheylâ çok iyi kızmış, terzisinin adresini sordum. hemen verdi.
— Tabii verir, ona iki rop yapmış, ikisi de fena!

Ne münasebet

Seksen yaşındaki teyzesine yirmi yaşındaki yeğeni söyledi:
— Nihayet otuz sene sonra seni göremeyeceğiz.
İhtiyar teyze doğruluk gibi oldu:
— Ne münasebet, ben İstanbul'dan çıkıp başka bir yere gitmeği düşünmüyorum.

Nişanlıydım

Dalgın adam nişanlanıyordu. Nişan yüzüğünü parmağına takacakları sırada:
— Durun, dedi, aklıma bir şey geldi. Sordular:
— Aklına gelen nedir?
— Ben galiba nişanlıydım.

Dalgındır

— Otomobilimizdeydik. Birdenbire bir ağaca çarptık.
— Otomobili kim idare ediyordu!
— Tabii ben, kocam dalgın adamdır. Otomobili kendisine teslim etmeyi doğru bulmam!

İş

Polis sordu:
— İsminiz, yaşıınız, ve işiniz?
— İsmim Güzin, yaşıım yirmi üç, evi işi görürüm. Yemek pişirmesini, ütülü ütlemesini, dikmiş dikmesini bilirim!

Biraz büyüğe ağabeyisinin elbiselerini giyebilecek amma o zaman da tren'e yarım biletle binemeyecek.

Akdeniz incisi

Yazan: Kadircan Kaflı 21/3/936

Pulatla Sessiz Ali Birer Pala Darbesile Yaralanmışlardı

— Reis, buna sor. Bu gardiyan başı imiş.

Lefkoşadaki
Manastıra Doğru

Süleyman sorunca gardiyanbaşı anlattı:

— O kızı biliyorum. Pavlo ona iyi bakıyordu. Gözetiyordu. Matyano da Pavloya bırakmıştı. İlk top patlar patlamaz panik başlamıştı. Denize indirilen ilk sandala bindirerek kaçtı.

— Yalnız mı?

— Sandala gemiden kaçan tayfalar da vardı.

— Neden başkasını götürmedi de onu götürdü? Yalan söylüyorsun!

Gardiyanbaşı göğsüne dayanan kılıcın ilk acılarile haç çıkarıyor, yemin ediyordu:

— Onu Pavlo İsaye adamıştı. Lefkoşadaki manastıra götürcekti. Matyano da bunu kabul etmişti.

Uzakta bir kaç sandal görünüyordu.

Solgun ay ışığında gittikçe uzaklaşıyorlardı.

Denizde, yüzen, boğulan, imdat isteyenler birbirine karışmıştı.

— Ali! Sen esirleri çabuk bizim gemiye aldır. Kürekteki Türkleri kurtar, sonra gemiye ateş ver. Ben İncinin ardından gidiyorum.

Pulat bunu söyliyerek kendi gemisine koştu.

Tekgöz Ali:

— Fakat...

Diyecek onu alakoymak, hiç olmazsa ne yapılacaksa düşünerek yapılması lazım geldiğini anlatmak istemişti. Fakat Pulat oralarda değildi.

Murat ile Veli atıldılar:

— Biz de geliyoruz.

Top

Savaş

Onlar hak veriyorlardı. Çünkü bu, son fırsattı. Eğer bunu da kaçırarak olurlarsa İnciyi belki bir daha hiç ele geçiremeyeceklerdi.

Ramazan ile Sessiz Ali ve Keleş Mehmet te onlara katılınca altı delikanlı hemen indirilen sandala yerleşmişler, onlardan uzaklaşan sandalların ardına düşmüşlerdi.

Arkadın gelen gemiler gittikçe yaklaşıyorlardı. Bir tuzak kurulduğunu en sonra anlamışlardı. Kalede de boru sesleri, bağırılmalar duyuluyordu. Tekgöz Ali, Pulat reisin dediklerini hemen yapmıştı. Provasını arkadan gelen gemilere çevirdiği zaman Matyanonun gemisi üç dört yerinden alevler ve dumanlar fışkırarak çatırtılarla yanıyor, her yanı kızıl bir aydınlığa boğuyordu.

Şimdi Magosanın önünde Türk kadirgası ile Venedik gemileri arasında bir top savaşı başlamıştı. Türk kadirgası provasını hep onların bordalarına çevirerek durmadan ateş ediyor, yağlı paçavralar, alev saçan bombalar atıyor, ortalığı allak bulak ediyordu. Kaledeki bir kaç büyük çapta topun gülleleri ondan epeyce uzağa düşmüştü ve ardı keşilmişti.

Tekgöz Ali bu savaşı yaparken aynı zamanda Süleymana şöyle diyordu:

— Pulatın yaptığı bir deliliktir. Ondan gözünü ayırma!..

Aynı zamanda Pulata mümkün

olduğu kadar yakın bulunmağa çalışıyordu.

İncinin

Sesi

Pulat ile arkadaşları sonda giden sandala yetiştiler. Fakat orada yalnız on kadar asker ve tayfa vardı. Sular sandalın kenarına kadar geliyordu. İnciyi göremediler. Üzerlerine doğru giderek itiverince sandal devrildi, içindekiler çığlıklarla denize yuvarlandılar. İkinci sandal pek ileride idi. Oraya saldırdılar. Bu sırada kale tarafından nal sesleri geldi. Solgun ay ışığında bir bölük atlinin kıyıya koştukları görüldü. Limandaki bir kaç hafif gemiden de makara gürlütleri, kumanda sesleri duyuluyordu.

Pulat ileriye bakarak büyük bir kızgınlıkla:

— Yetişemedik!. Kaçtırdık!..

Dedi.

— Heey... İnci!.. İnci!.. Biz geldik... Bu tarafa kaç!..

Diye haykırdı.

İnce bir ses cevap verdi:

— Pulat!.. Birakıyorlar... Beni kurtar!.. Kurtar beni!.. Ben buradayım!..

Bu onun sesi idi. Pulat çılgına döndü:

— O... O!..

Diye bağırıldı. Küreklere sarıldı. Karaya da çıkacak, kaleye götürülmeden önce ona yetişmeye çalıştıkça ve her halde yetişecekti.

Türko!..

Türko!..

Kovaladıkları sandal kıyıya yanaştı. Beş altı kişinin İnciyi yakalayarak havaya kaldırdıkları ve sahile çıktıkları görüldü. Pulat yetişti ve piştovunu çekerek bunlardan en yakın olana ateş etti:

— Ahhh!..

Diye acı bir inilti duyuldu ve bir adam yere serildi.

Kaleden gelen nal sesleri yaklaşıyordu.

Pulatın ikinci piştovu da bir başkasını yere serildi.

Kaleden gelen nal sesleri yaklaşıyordu.

Pulatın ikinci piştovu da bir başkasını yere sermiş, sandal kıyıya yanaşarak beş delikanlı karaya fırlatmışlardı.

— Türko!.. Türko!..

Diğerleri böyle bağırarak kaçmağa başladılar. Pavlo olduğu anlaşılan bir adam İnciyi kolundan tutarak götürüyordu.

Bu sırada onun uzaklaştığı yerin yakınında atlılar görüldü. İhtiyar Pavlo Pulat ile arkadaşlarını atlılara gösterdi:

— Bunlar Türktür... Vurun!.. Buraya kadar geldiler. Kızımı almak istiyorlar.

Dedi.

Yalın kılıç atlılar Pulat ile arkadaşlarını karşıladılar.

Yaman bir dövüş başladı. Palalar atların ayaklarına doğru savruldu. Venedik askerleri birbirinin üstüne yıkılıyordu. Fakat ne yapılırsa yapılsın bu kalabalığı yararak öteye geçmenin imkânı yoktu.

Sessiz Ali inledi:

— Kolum... Kolumdan vuruldum!..

Kılıcını sol eline almıştı.

(Arkast var)

Spor

Boksörlerimiz Rusyaya Gidiyorlar

Millî Boks Takımının Hakikî Kıymeti Rusyadaki Maçlarla Anlaşılacak

Berlin olimpiyatlarına gitmesi takarrür eden millî boks takımı diğer spor şubelerimiz gibi hakikî kıymetini Balkanlarda değil, Sovyet Rusyada yapacağı müsabakalarla isbata çalışacaktır.

Mayıs ortalarında Sovyet Rusya boksörleri karşılaşacak olan boksörlerimizin orada alacakları dereceler esas olarak kabul edilecek, Berline o suretle iştirak edip edemeyecekleri anlaşılacaktır.

B. takımları maçları bugün yapılıyor

İstanbul futbol maçlarının B takımları oyunları bugün muhtelif stadlarda yapılmaktadır.

Galatasarayla - Topkapı, İstanbulspor - la - Güneş Taksim stadında, Beşiktaş, A - nadolu, Hilâl - Süleymaniye Şeref stadında, Fenerbahçe - Eyüp, Vefa - Beykoz da kadıköy stadında oynuyacaklardır.

Kros Kantri şampiyonası

İstanbul atletizm heyeti tarafından tertip edilen mevsimin son müsabakası Kros Kantri şampiyonası 5 nisan pazar günü Veliefendide yapılacaktır.

Kros şampiyonası iki mesafe üzerinden yapılacak, küçükler 3000, büyükler 5000 metre koşacaklardır.

İskoçya -İngiltere maçı

İngiltere, İskoçya amatörleri arasında yapılan millî futbol maçını İskoçya 1-0 kazanmıştır.

440 yarda dünya rekoru kırıldı

1932 Amerika olimpiyatı koşucularından Kanadalı Vilsona ait olan kapalı salon 440 yarda dünya rekoru Şikago üniversitesinden Ellimod tarafından 48.9 ile kırılmıştır.

Eski rekor 49.3 saniye idi.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cumartesi

(*)

İdîo Senkrazi Bazı Yemekleri Ve Gıdaları Beğenmeyen Ve Yiyemeyen Hastalar

Muayene ettiğim zamanlarda ekseriya tesadüf ederim. Zayıfları tedavi ederken:

— Balık, yumurta yiyiniz diye tavsiye ederim.

— Balık kaşını veriyor, yumurta da ağır yapıyor diye bu gibi gıdalardan kendilerini mahrum ettiklerini söylerler.

Balık balık yağı terkibindeki iyod tesiriyle vücuda yararlıdır. Yumurta da taze en mükemmel bir vitamin kaynağıdır. Her iki gıdanın da nefret için mutlak bir zararı görülmemiş olması lazımdır. Bu gibi gıdaları ve bunlardan başka bir çok şeyleri yiyemeyen hastaların idrar ve mevadı gaitalarının muayenesinden sonra tavsiye ettiğim gıdaların yenmesinde fennî bir mahzur olmadığını gördüm. O zaman bu nefretlerinin asabi bir itiyad ve yanlış bir telkinden ileri geldiğini söylerim. Maamafih bazan da hastaların bünyeleri muayene maddelere ve gıdalara karşı fazla hassas olur, hazım güçlükleri çekerler, ifrazat kusurları vardır. Vücutlarında kaşıntılar husule gelir. Bu gibi hastalara İdîo Senkrazi vardır ve ancak o zaman dokunan gıdaları yedirtmem. Yoksa her zaman ve bir kusur yokken, ben süt içmem, tereyağı yemem, bal baygınlık verir. Balık yağı bulantı yapar diye çok kıymetli gıdalardan kendimizi mahrum etmemiz doğru değildir. Ve bu bir sinir kusurudur. Tekrar ederim bundan vazgeçmek lazımdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Bu Çocuk İki Anadan Hangisine Ait?

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Fakat işte size altı yaşına yeni basmış bahtiyar bir yavru ki, bu ana baba buharında, iki ana, ve iki baba tarafından paylaşılıyor!

Dün ben, hemen bütün günümü bu acayip hâdisenin peşinde, daha doğrusu içinde geçirdim. Ve bu mahkemeye düşen «hasep nesep» davasının, içine bir dirhem hayal katılmamış romanını hazırladım.

Size evvelâ kısaca, bu davanın mahkemede geçen safhasını anlatayım:

Fatma adında bir kadın, müddeiumamiliğe bir istida veriyor:

— Mehmet Ali adında bir adam, benim öz çocuğuma zorla sahip çıkmak istiyor, bana çocuğumu, bu adama da müstahak olduğu cezayı veriniz! diyor.

Böylece açılan dava, ikinci sulh ceza mahkemesine intikal ediyor.

Fakat mahkemeye getirilen Mehmet Ali; Fatmanın yalan söylediğini iddia ediyor, ve:

— Çocuk benimdir! diyor.

İş bu şekilde girince, davanın ceza mahkemesinden hukuk mahkemesine gönderilmesi lazımdır. Fakat, davacı kadın fakirdir; ve iddiasında haklı olması da çok mümkündür. Bu itibarladır ki mahkeme, başladığı bu davayı sona erdirmek mecburiyetinde kalıyor. Yapılan uzun tahkikat ve bir çok duruşmalardan sonra da, çocuğun nesebini tayin için, kanların tahlil ettirilmesinden başka tek çare bulunamıyor.

Şimdi, davacı Fatmanın, Mehmet Ali'nin ve küçük Nerminin kanları tahlil edilecek.

Fakat fen, kan damlaları altında katıksız bir hakikat keşfinden âcizdir. Yirminci asrın insanı bu aczi karşısında insan; Süleyman peygamberin aynı davayı hal için bulduğu iptidai his oyununa imrenecek gibi oluyor!

Temenni edelim ki fen, asıl anayı tefrikte tesadüfî bir isabet göstere!

★

Paylaşılmanın bu çocuk kimindir? Hangi tarafın iddiası doğrudur? Bittabi bilmiyorum.

Fakat ben, dün Nerminin öz anası olduklarını iddia eden iki kadını da gördüm. Ve bu görüşmeler bende, isabetinden hiç şüphelenmediğim bir kanaat uyandırdı.

İki kadının sözlerini benim kadar dikkatle gözden geçirirseniz, eminim ki vereceğiniz hüküm, benim gizlemek mecburiyetinde olduğum kanaatin aynı olacak tır!

★

Mehmet Ali Kapalıçarşının bir kapısında seyyar mahallebilik eden bir adamdır. Onu tanyanlar:

— Siz, diyorlar, onu pazar günleri görmeniz İstanbul gelmiş bir kont sanırsınız. Zaten bütün çarşıda ona: «Kont Mehmet Ali» derler.

Geçenlerde bir daireye işi düşmüş; Fakat onu peştemalla, yamalı iş pantolonile gören memurlar, muamelesini tacile lüzum duymamışlar. Mehmet Ali de hemen evine koşmuş, ve giyiniş kuşandıktan sonra tekrar aynı daireye boylamış. Berikiler, az evvel baştan savdıkları hırpani mahallebilici olduğunu anlamadıkları muhataplarını, en az bir sayılab sanmışlar, ve işini bir çırpıda çıkarıvermişler.

Mehmet Ali bunu anlatır da:

— İnsanın, der, dünyasını mamur edebilmesi için vükelâ ile akraba olmasına lüzum yok. İyi bir terzile abhap olmak kâfi!

Bunu anlatanlar, Mehmet Alinin camlı teneke kutusunu gösteriyorlar ve:

— Tabii, diyorlar, bu üç çanak sütlâktan beş takım elbise çıkmaz. Mahallebilikten başka işleri vardır elbet amma, biz bilmiyoruz!

Ve ilâve ediyorlar:

— O hep böyle kutusunu bize emanet edip gider. Ve ekseriya çarşı kapanırken gelir. Onun için burada boşuna bekliyorsunuz!

★

Boşuna beklememek için evini boyuyoruz; O, Saraçhanebaşında, bir apartmanın zemin katında oturuyor.

Bizimle kapı arkasından konuşan zevcesi Nezahat:

— Gece sekizden evvel gelmez! diyor. Koca Habeşistan gibi bir türlü paylaşılmanın küçük Nermin de yanında. So-

ruyorum:

— Beriki kadın bu çocuğa niçin göz koymuş dersiniz?

O:

— Niçin olacak, diyor, kıskançlıktan! Ve anlatıyor:

— Ben bu çocuğun doğuşundan sonra kocamdan ayrılmıştım. Mehmet Ali yalnız kalınca çocuğu o kadına vermiş; Bak-sın diye.

Kadın kocama göz koymuş, güya Mehmet Ali ona:

— Karımdan ayrılınca seni alacağım! demiş.

Şimdi, hem bu emeline kavuşamayışının öcünü çıkarmak, hem de biraz daha para koparmak istiyor!

— Bu çocuğu hangi ebe almıştı?

— Bilmiyorum!

— Bilmiyor musun?

— Tabii ya... Biz Adanaya gidiyoruz. Ben Nerminin İzmir vapurunda doğurdum.

Çocuğu, yolculardan bir kadıncağız aldı. Şimdi ismini değil, yüzünü bile hatırlamıyorum!

Nerminin, bir resmini almak üzere kapı önüne çıkardığımız zaman güldüm:

— Sen bunu böyle sokağa bırakma, kaçırabilirler.

— Kim kaçıracak? Geçenlerde o kadın gelmiş. Zavallıyı iki teneke bilelikle kandırıp götürmüş. Almya gittiğim zaman, karyolanın altında sepetin içine sakladı. Fakat çocuk sesimi duyar duymaz:

— Anne! diye bağırdı. Ben de alıp getirdim. Maamafih ben almasam, o zaten bir fırsatını bulup dönecekti. Çünkü çocuğum, bu yaşta, palabıyıklı erkeklerle taş çıkarır. Biraz kafası kızdıymıydı, babasına meydan okur. Hem artık öyle, teneke bilezik değil, etek dolusu pırlanta verseler kandıramazlar!

Güldüm:

— Eğer bu kanaatsizlik zamanla artarsa, on, on beş sene sonra peşine düşecek delikanlıların vay hallerine!

★

Davacı İhan Fatmanın oturduğu tek odanın tefrişinde hayli tezatlar göze çarpıyor.

Mahrumiyet içinde gösterişe kalkışanların iç yüzlerini bilenler bu aykırılıkları tasvir etmeme lüzum görmezler.

Fakat o, çocuk bahsinde, Nezahat kadar soğukkanlı değil! Anlatığına göre Darüleytamda iptidaiyi bitirmiş. Ve halı ustası olarak çıkmış. Bulgaryalı saraç Mehmet adında bir adamla evlenmiş. Dünyada hiç kimsesi olmadığı için bu izdivaca Atpazarında saraçlık eden İsmail tavassut etmiş.

Ve bu ilk nikâhlarını mahalle imamı kıymış. Mehmet çok hovarda bir adammış. Karısının yattığı karyolaya kadın sokmaya kalkışmış. Ve iş bu vaziyete girince, Fatma boşanmak mecburiyetinde kalmış. O:

— İşte, diyor, Nermin, bu adamdan dır.

Bir ara gözlerimden hastalandım. İşte o sıralarda, bir gün çocuğum ansızın ortadan kayboldu.

Aradım, taradım, nihayet bu Mehmet Alinin evinde buldum. Ve aldım.

Ondan sonra Mehmet Ali evime geldi. Ve:

— Ben, dedi, çocuğu fena niyetle çalmış değilim. Sokakta gördüm. Ve kimsesiz zannettiğim için yanıma aldım.

Ben, Ankara mebusuyum. Fakirlere, bilhassa çocuklara çok acırım. Ve görüyorum ki sen iyi vaziyette değilsin.

İstersen, çocuğunu benim yanımda bırak: Sen işlerini yoluna koyuncuya kadar bakayım. Seni de tedavi ettireyim.

Ben, kalıbına, kıyafetine bakınca, ondan şüphelenmedim: Zaten hakikaten, yavruma istediğim gibi bakamıyordum: Razi oldum.

Sonra gözlerim iyileşti. Ben ikinci bir erkekle evlendim. Fakat o, çocuğumu kabul etmeyince ayrılmak mecburiyetinde kaldım. Ve şimdiki erkeğime vardım. Hem şimdiki nikâhım öyle imam nikâhi değil, hâlistir. Yani sağlam hükümet işidir. Ve ben onunla, çocuğumu evlât gibi bağına basması şartile evlendim. Bu hale gelince de, Mehmet Aliye giderek teşekkür ettim, ve çocuğumu istedim. Ve o, çocuğumu vermeyince mahkemeye müracaata mecbur oldum.

— Peki şimdi davayı kazanabilecek misin?

— Kazanacağım tabii! O: «Amerikan

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

Son Postanın Tefrihası: 15

21/3/936

Muhtelif İstihbarat Servislerinde Çalışanların Ekserisi Ermeni İdi..

Kıbrıs (doktor Ali Rıza) — İşte, maalesef müslüman ismi taşıyan ve Türk ulusuna mensup olduğu iddiasında bulunan dinsiz ve milletsiz bir hain!.. Esmer benizli, iri kemikli, matruş bıyıklı, koyu yeşil gözlü, çehresi baykuş benizlen adam, İstanbulda tahsil etmiş ve (askeri Tıbbiye) de tahsilini ikmal eylemişti. Umumi harpte, yüzbaşı üniformasıyla Irak cephesinde bulunmuş ve cephenin bütün esrarını öğrendikten sonra, kasten İngilizlere esir olmuştur. Esaretinden sonra Mısır'a gitmiş ve orada (tanassur) ederek protestan kilisesinde vaftiz edilmiştir... Mütarekeyi müteakip İstanbul'a gelmiş; casus teşkilâtına girmiştir. Aynı zamanda (Boşnak Meryem) isiminde bir kadın ile birleşmiştir. Boşnak Meryem, Balkan harbinde Bulgarlara casusluk etmiştir. Uzun boylu, kuru yüzlü, sarışın, zayıf, çakır gözlü, ekseriya siyah çarşafı kapalı, örtülü gezen ve görüştüklerine, (terbiyeli bir hanım) hissi veren bir kadındır. Balkan harbine, bilhassa casusluk etmek için (Hilâliahmer) hastanesine hastabakıcı olarak girmiş; yarı zabit ve neferlerle dost olarak bir çok şeyler öğrenmiş ve Bulgarlara bildirmiştir... Mütarekeden sonra (doktor Ali Rıza) ile birleşen bu kadın da, - kuvayi milîye aleyhine olarak - casus teşkilâtına itisap eylemiştir.

Bombacı Karabet — Beyoğlunda, Kılburnunda Ferâhi sokağında 23 numaralı hanede (paçavracı, Ohannes Ağakyan) isiminde ihtiyar bir adamla, bu adamın zevcesi, Maryam isiminde bir kadın oturuyordu... Bu karı koca temiz ahlâklı, namuslu, kendi hallerinde yaşayan insanlar olup, bilhassa Türklere karşı kalplerinde derin bir muhabbet ve merbutiyet vardı. Halleri vakitleri de fena değildi. Ancak, bunların kalbi ızdırıp içinde idi. Çünkü yetişirdikleri iki erkek evlât, Türklere karşı derin bir gayz ve garezle mütehasstı. İhtiyar Ohannes, bir çok defalar, bu iki oğluna - sâhibat vermiş; kendilerinin Türk toprağında doğan ve Türk ekmeğiyle yaşayan birer adam olduklarını söyleyerek fikirlerindeki zehir ve fesadı silmek istemiş; fakat muvaffak olamamıştı.

Bu iki bozuk ruhlu evlâtın biri (Kırgörk) adını taşıyordu. Bu adam Beyoğlu bidayet mahkemesi müddeimumî kaleminde kâtipti. Diğerinin ise adı (Karabet) ti.

(Karabet), nakkaşlık ve kalemkârlık sanatını öğrenmişti. Ekseriya Türk zenginlerinin evlerinde çalışarak epeyce para biriktirmişti. Ve sonra Samatya'da Hayanoğlu isiminde bir kızla evlenmişti. Fakat bu sırada da (1319 tarihinde) İstanbul'daki Hınçak komitesinin mühim erhası arasına girmişti.

Karabet, bir gün ortadan kayboluverdi. Biraz sonra da Amerikadan mektubu geldi... Bu suretle İstanbul'dan firar eden Karabet, bir sene Amerikada kaldıktan sonra, gizlice İstanbul'a geldi. Bu sefer de karısını alarak (Tiflis) e gitti. Artık hayatını tamamen komitacılığa vakfetmişti.

Aradan, bir müddet te böyle geçti. Sonra bu adam yalnız başına gizlice tekrar İstanbul'a geldi. (Karl Yuvaniç) isimle ve Rus pasaportu, Pangaltıda İcadiye sokakında, Bahkçıyan Torosun 16 numaralı

Gangsterleri gelseler, gene çocuğu elimden alamazlar! diyormuş. Bunu söyleyen neyine güveniyor.

Ben çocuğumu Gülhane hastanesinde doğurdum. Doğum kâğıdım mahkemede dir.

Halbuki onun karısı, kendisine ait olduğunu söylediği çocuğu kime aldığını bile söyleyemiyor: Rica ederim, siz bana, ebesebilir tanınmıyan bir tek ana daha gösterseniz misiniz? Vapur masalına, yeni doğan çocuk bile inanmaz!

Sonra çocuğun benim olduğunu anlamak için yüzüne bakmak kâfi: Görürseniz dikkat edin. Eğer bana benzemiyen bir tek kılıni, ve ona benziyen bir tek tüyünü bulur, gösterirseniz, ben yavrumdan bile vaz geçerim.

Daha sonra, ben, çocuğun bana ait olduğunu isbat için saçımın telleri kadar saçını gösterebilirim. Ve çocuğumun yüre-

hanının 9 numaralı odasına yerleşti. Ve, gizli bir faaliyete girişti.

Bu faaliyetin esası, (Abdülhamid) e büyük bir suikast hazırlamaktan ibaretti. Ermeni ihtilâl komitelerinin iştirakile hazırlanan bu suikast işinde, Karabet te mühim bir vazife deruhte etmişti.

Bu suikastın teferruatından olmak üzere (Viyananın (Nesldorf) fabrikasından celbedilen lastik tekerlekli arabamın gümrükten çıkartılmasında, meşhur oyuncu (Kel Hasan) ın atlarının satın alınmasında, o müthiş bombanın hazırlanmasında, büyük faaliyet gösterdi. Ve sonra, tam bu suikast yapılacak zaman, komitenin planı mucibince, diğer arkadaşlarıyla beraber İstanbulu terketti.

Masum yetmiş beş Türkün ölüm ve felâketile neticelenen bu feci suikastın yapıldığından sonra, icra talhikatta, bu Türk düşmanının da bulunduğu tesbit edilmiş; ihtiyar babasından bazı şeyler öğrenilmek istenilmisti. Halbuki yurduna ve vatandaşlarına sadık olan bu ihtiyar Ermeni, ağhya ağhya evlâtlarından şikâyet etmiş; ve onların devlet ve milletine hain olduklarını anladığı günden itibaren kendilerini evlâhtıktan reddylediğini isbat eylemişti.

Karabet, meşrutiyetin ilânından sonra İstanbul'a geldi. O tarihten itibaren müteakibe devrine kadar zamanı bazan İstanbul'da ve bazan Kafkasyada geçirdi. Bilhassa umumi harp içinde, Türklere aleyhine hareket eden her teşekküle bir vazife deruhde etti.

Mütarekeden sonra İstanbul işgali başlar başlamaz, İstanbul'a koşan komitelerden biri de (Karabet) ti. Karabet, aradan beş on gün geçmeden, (Saatçıyan) vasıtasıyla (Sait Molla) ya takdim edildi.

Sait Molla, daha ilk mülâkatta Karabetin bütün mahiyetini ve ruhi temayülâtını anladı. Büyük mikyasta istifade edebilmek için ona dört elile sarıldı.

Karabet, Sait Mollanın bütün tekliflerini kabul etti. Şimdilik, sadece casusluk edecekti. İleride, ihtiyaç görüldüğü takdirde gerek yalnız başına ve gerek bir arkadaşla, suikast işlerine de girişecekti. (Karabet hakikaten bir kaç defa suikast işlerine girişmiştir. Sırası gelince, bunları da arzedeceğiz.)

İşte, Sait Mollanın idare ettiği casus şebekesinin erkânı, bunlardan ibaretti. Ancak şu var ki bu teşkilâta vakit vakit bir çok kimseler de dahil olmuş; bir çok Türkün felâketine sebebiyet vermişlerdi. Fakat bunların hemen hepsi de adı ve müzevir eşhastan mürekkepti. Maktatları ise, bu fırsattan istifade edip, Sait Molladan para çekmekti.

İngilizlere casusluk edenlerin adedi, günden güne kabarıyordu. Bir taraftan para çekmek, diğer taraftan da intikam ve kin hırslarını teskin etmek isteyen mütereddi ruhlu insanların adedi, mühim bir yekûn gösteriyordu. Renk renk, çeşit çeşit, her zümreye ve her millete mensup bir çok adamlar, istihbarat bürolarının kapılarını açıyorlardı; (milliyetperver Türkler) hakkında aldıkları malûmatları sanıyorlardı; pek çok zaman da, yaldukları yalanlarla İngilizleri aldatıyorlardı.

ini, odamın içi gibi bilirim.

Halbuki o daha yavrumun kiçindeki yanık yarasını bile bilmiyordu da mahkemede öğrendi.

Zavallı Fatma, esfle içini çekiyor ve:

— Gel gör ki, diyor, ilk kocam, çocuğu inkâr ediyor: Çünkü boyu devrilemiş adam, imam nikâhı kıydığı için ceza görmekten, ve çocuğu kabul edip te nafaka vermekten korkuyor. Ve zaten bütün işler de buradan aleyhime dönüyor ya?

Ayrılrken soruyorum:

— Şimdi kan tahline güveniyor musun?

Bu sorgu, onun mağdur bakışlı gözlerini kuvvetli bir ümidin sevincile parlatıyor. Ve:

— Tabii! diyor, tabii! güveniyorum! Yavrumun kanı benimkine uymaz olur mu?

Naci Sadullah

Bunlar, kimlerdi?.. Ve bu casusların hakiki adetleri, neden ibaretti?..

İhtimal ki bunu İngiliz istihbarat şefleri de pek kat'i olarak bilmiyordu. Çünkü, birbirine merbut ve müsel olarak muhtelif gruplar ve şebekeler bulunuyordu.

Yalnız elimizde bulunan resmi kayıtlara nazaran istihbarat servisinde mukayyet olan casusların mühim bir yekûnunu, Ermeni komiteleri teşkil ediyordu.

Galata istihbarat servisinde - on İngiliz lirasından, otuz İngiliz lirasına kadar - maaşla istihdam edilen muvazzaf memurların listesini, aynen naklediyoruz:

Fotoğrafçı Leon — Anadolu'ya kaçırılan silah ve cephanelerin takibine memur.

Berber Sahak — Ermeni dönmelerinden Sivaslı Mahmut isiminde bir adamla beraber çalışır, bu da silah kaçakçılarını takip ederdi.

(Arkası var)

Fatma Kadın Timarhaneye Gönderildi

Askerî elbise giydiği için yakalanan müddeimumîliğe verilen Fatma kadın Adli tıp işleri müessesesinde müşahede altına alınmıştı. Fatmanın cezaya ehliyeti olmadığı anlaşıldığı için dün kendisi altıncı hukuk mahkemesine verilmiş ve akıl hastanesinde tedavi altında bulundurulmasına karar verilerek jandarmaya teslim edilmiştir.

Maçkarda Yangın

Dün saat 10,30 da Beşiktaş semtinde bir evin iki katının kül olmasıyle neticelenen bir yangın çıkmıştır. Yanan ev Valdeçemesi Sporcu caddesinde 183 numaralı ahşap evdir. Üst katında oturan mühendis Mehmedin refikası Sabriye misafirlerine hava gaziyle kahve pişirirken cezveyi ocak üstünde bırakarak misafirlerin yanına gitmiş, fakat bu sırada ocak parlayarak yangını başlatmıştır. İtfaiyeye haber verilinceye kadar evin iki katı yanmıştır. Ev sigortasızdır.

Bir Hizmetçi Tevkif Edildi

Dadaya Mehmet adında bir gençle Çankırılı Fatma adında bir kadın bir hırsızlığın suçluları olarak dün akşam 2 inci sulh ceza mahkemesine çıkarılmışlardır.

Bunlar hizmetkârlık ettikleri evden mücevherat çalmaktan suçludurlar.

Hâkim, Mehmedin tevkifine karar vermiş, Fatmayı serbest bırakmıştır.

Inhisarlarda Tensikat Yok

Inhisarlarda yaş tahdidi yapıldığı takdirde 720 memurun ağıta kalacağı hakkındaki haber bir çok inhisar memurlarını telaşa düşürmüştür. Inhisarlar umum müdürlüğünde en salâhiyetli zat demistir ki:

— Bu yaş tahdidi meselesile alâkadar kanun daha ikmal edilmemiştir ki bu için tabiki kabil olsun. Biz şimdi kadroların tesbitile meşgulüz. Ve kadrolarımızda hiç bir değişikliktir.

Hazıranda meclise sevkedilecek kadromuz da aynen bugünkü şekilde hazırlanmaktadır.

Kira ile Tutulan İlmektepler

İstanbul kültür direktörlüğü tarafından verilen bir direktif üzerine ilk mektep sıhiye müfettişleri kira ile tutulan ilk mektep binalarında bazı tetkikat yapmağa başlamışlardır.

Müfettişler yaptıkları tetkikatta bu binaların vaziyetlerini tesbit etmekte ve sıhhat noktasından ne dereceye kadar mektep olarak kullanılmaya elverişli olduklarını araştırmaktadırlar.

İstanbulda bu şekilde kirayla tutulan ilk mektep binaları 50 yi geçmektedir.

Müfettişler tetkiklerini bitirdikten sonra müşterek bir raporla naktayı nazarlarını kültür direktörlüğüne bildireceklerdir.

HİKÂYE

İngilizceden

BİR HESAP İŞİ

Börk O'Nil, kendisine biraz fazlaca güveniyordu. Ne de olsa, Bu kadar genç yaşta Laveri ve O'Nil gibi meşhur bir borsa komisyoncuları firmasının en küçük ortağı olabilmek mazharıyetinin onun az çok başını döndürmüştü.

Onun takındığı en küçük himayekâr patron tavrı bile, bir bahar menekşesi kadar güzel ve neş'eli olan Mis Ketisi'nin sinirlerine dokunuyordu. Bahar menekşesi dedik... Fakat hiç bir bahar menekşesi Mis Ketisi kadar tehlikeli bir surette şık ve güzel olamazdı ki...

Büyük bir soğuk kanlılıkla: — Ciddi söylüyorum Mister O'Nil... Esham şubenizdeki açık memuriyete talibim... Referanslarımı, vesaikime baktınız... Ancak bunların sizde neden bir gülmeye ihtiyacı uyardığımı bir türlü anlayamıyorum, dedi.

Börk bu defa büsbütün sırtarak: — Vallahi Mis Cons, bu sözlerinizi kışmen de şahsıma yapılmış bir iltifat olarak telâkki edeceğim... Sizin gibi genç ve sevimli bir kızın para işletmek, esham ve tahvilât alıp satmak işlerinden anlayabileceğini bir türlü aklım almıyor... Belki bu tabirlerin manalarını bile bilmezsiniz, dedi.

Keti, siyah, kalın ve kıvrık kirpiklerini birdenbire kaldırdı. İri mavi gözlerinin bakışı, bir bebek bakışı kadar masumdu. Dersini ezberlemiş bir mektep çocuğu gibi yeknesak bir sesle:

— Parayı işletmek demek, onunla kat kat fazla kâr getirecek başka bir şey satın almak demektir... Gayet basit... Bunda anlaşılacak ne var sanki... Meselâ tedavüle on senet çıkarır ve bundan on dolar kazanırsanız, buna yüzde on bin kâr getiren bir iş derler... Yoksa öyle değil mi? Yanılıyor muyum Mister O'Nil?

Börk O'Nil'in nefesi tıkanıyordu. Yutkunarak ve hayflanarak:

— Nerde öyle kârlı bir iş!.. Dedi.

Keti bir müddet düşünceli düşünceli erkeğin yüzüne baktıktan sonra:

— Size filein bunun bir misalinizi göstersem, dairesizdeki açık yere tayin edeceğinizi vadeder misiniz? dedi.

Erkek İrlandalı idi. Hiç düşünmeden:

— Söz veriyorum, dedi.

Keti el çantasından bir pompon çıkarak minimini burnunu pudraladı ve gence dönerek:

— Öyleyse benimle beraber geliniz, dedi.

★

Börk O'Nil'in yazıhanedeki işleri pek fazla değildi. Onun için ömründe gördüğü bu en güzel kızın arzusunun uymakta bir beis görmedi.

Ona karşı göstermiş olduğu huşunet, sırf bir iş adamının yazhanesine alacağı bir memura göstereceği resmi huşunetten başka bir şey değildi. Yoksa Börk gayet ince, gayet hassas bir gençti. Zaten havada da, insanın başını döndüren bahar kokularını dolaşıyordu. Mesleki huşuneti yazhanede bırakarak, neş'eli bir surette genç kızın peşine takıldı.

Yanyana ve gençliğin verdiği bir şevkle kırk ikinci sokağın kalabalığına daldılar.

Böyle bir günde, endişe ile, bin türlü memnuniyetsizliklerle dolu olan hayat bile onlara, inanılmıyacak derecede güzel görünüyordu, gazete müvezzilerinin, cıyak cıyak bağırmaları, kulaklarına musiki gibi geliyordu. Küçük, perişan kılıklı bir kızcağıza elma satmakta olan ak sakallı, kurnaz bir ihtiyar bile tapta Noel baba gibi eyi kalpli görünüyordu.

Börk bir İtalyan satıcısından genç kıza küçüçük bir demet menekşe aldı. Keti bunu büyük bir ihtimamla yakasına ilâştirdi ve sporsitesiyle lastik örümcek satan ihtiyar bir kadından, tıpkı canlı bir örümcek gibi kıvrılan uzun bacaklı, yapma bir örümcek satın aldı.

★

Biraz daha yürüdüktan sonra Nevyorkun Milyonerler caddesine, Beşinci Avenüye geldiler. Keti, Dujardins lokantasının önünde birdenbire durdu. Sanki vitrinde teşhir edilen kuşkonmazlarla mantarlar onu çekmiş, olduğu yere çakmıştı. Börk güldü ve tekrar eski himayekâr patron tavrını takındı... Zaten bu kızın da ötekilerden farklı olacağını tahmin etmemişti... Hepside kendilerine hiç olmazsa bir yemek işmarlatmak isterdiler...

Fakat Börk bu defa yanılmıyordu. Diyar-din'in meşhur ve kibar kapılarını aşık-

tan sonra, Keti, her hal ve tavır ile, yemeği kendi ısmarlayacağını adamakıllı ima etmişti... Derhal peydah oluveren iki garson, gözlerini dört açmış, nefes almazdan onun emirlerini bekliyorlardı.

Keti onlara döndü: — Şöyle, hafifçe bir öğle yemeği istiyordunuz... Fakat rica ederim... Öyle alelade bir şey olmasın, dedi.

Börk âdeta hafakanlar geçirecek genç kızın söylediklerini dinliyordu. Ketinin ısmarladığı yemek başlı başına küçük bir şaheserdi. Kocaman yemek listesini, incecik kaşlarını çatarak tetkik etmiş, arada sırada arkasına dönerek, tıpkı maiyetinin mütealeasını soran bir kraliçe gibi, emrini bekleyen garsonlardan bir şeyler sormuş ve yemekleri ısmarlamıştı.

Nihayet yemeğe başladılar. Evvelâ, ince, zarif bardaklarla getirilen mis kokulu, olgun bir Şeri şarabından içtiler. Arkasından buzlu birer dilim kavun yediler. Kavunun yumuşak parçaları ağızlarında henüz erimemişti ki, garsonlar havayarı sandviçlerle birlikte nefis bir kremah çorba getirdiler.

Keti başını kaldırarak: — Sade bir öğle yemeği... Fakat hiç te alelade değil, dedi.

Börk, genç kıza menekşe yerine orşide almamış olduğuna pişman oluyordu... Öyle şahane bir tavır vardı ki...

— Evet, dedi, hiç te alelade değil... Sesinden bile, kıza karşı büsbütün başka bir his beslediği anlaşılıyordu.

Çorbadan sonra etrafı mini mini ve altın renginde kızarmış patateslerle süslü bir tavuk kızartması yediler... Yanında enginarın içine oturtulmuş taze bezelyalardan yapılmış, göz alıcı, ağız sulandıran bir yemek daha vardı.

— Tabii, işinize girdikten sonra, sofraya başında bu kadar vakit geçirecek değilim, dedi.

Börk elini sallıyarak: — Aman canım.. Düşündüğünüz şeyye bakın!.. Vaktin de lâfı mı olur? dedi.

Tavuktan sonra garsonlar, etrafa mavî alevler saçan bir ispirto lâmbasile, parlak parlayan bir takım kaplar getirdiler ve gözlerinin önünde, lokantanın, türlü türlü lüküzlere satılmış o meşhur gözle melerini, krep süzelerini yaydılar. Ondan sonra da güzel kokulu iki fincan kahve ile en iyi cinsinden iki kadeh Kuantro getirdiler. Börk tam içinden bir dua okuyup ilâhlarla lâyk olan bu nefes öğle yemeğini takdis edeceği sırada, müthiş bir şey oldu.

Ketinin küçüçük eli birdenbire göğsüne gitti. Gözleri fal taşı gibi açıldı. Küçüçük şapkasındaki kuş tüyü bile, sanki korkudan dim dik kalmıştı.

Börk ona hayretle bakarken, o gayet hafif bir işaretle garsonu çağırdı.

★

Garsonların ikisi de koşarak geldi... Büyük bir telâş içinde, ne yapacaklarını bilmiyorlardı. Keti, minimini kahve fincanının içinden küçüçük bir örümcek çıkarmış, korka korka bir bacağından tutarak havaya kaldırmıştı.

Fakat bu örümcek hiç lastikten bir örümceğe benzemiyordu. Bacakları tıpkı sahiç bir örümcek gibi kıvrıyor, açılıp kapanıyordu.

Nihayet Nevyorkun kibar lokantalarmın en kibar olan bu lokantanın müdürü de koşarak facia sahnesine yetişti. Yerlere kadar eğilerek af diledi. Şimdiye kadar lokantasında böyle bir şey vaki olmadığının ve bir daha da vuku bulmayacağına yüzlerce, binlerce defa yemin etti.

Keti korkak ve masum bir tavırla:

— Tavandan düştü, dedi.

Müdür büyük bir esef ve utancılı ellemine uğusturuyordu.

Keti gayet nazikâne bir surette: — Tabii, özürlerinizi kabul ediyor ve sizi affediyorum... Fakat asil fenası... İstiham kaçtı... Dedi.

Börk ağzını açıp bir şeyler söyleyecekti. Fakat Keti bir bakışla onu susturdu.

Lokanta müdürü, telâşlı telâşlı bir şeyler söylüyor, Mis Ketisi gibi şayamı hürmet bir müşterinin iştiasının kaçması, Dujardins lokantası ebediyen müteallim kılacağını... Buna karşı hesap pusulasını geri almaktan başka ellerinden bir şey gelmeyeceğini anlatıyor bu küçük tarziyenin lütfen kabul buyrulmasını rica ediyordu.

Hesap ta tam on dolara baliğ oluyordu. Keti bunu zihnen tam tamına ve güzelce

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

OLUM MANGASI

"Son Posta,"nın Tefrikası 30

Yazan : A. R.

Cemil, Yatağına Uzanmış Hülyalar Arasında Çırpınıp Dururken, Odadan İçeri Bembeyaz Bir Gölge Kaymıştı

— Çocuklar!.. Başım çok fena dönüyor. Artık yatmayalım mı?..

Ülfet kalfanın bu sualine, en evvel Cemil cevap verdi.

— Evet.. Artık, istirahat etmelisiniz. Yarın fena halde sersemleyebilirsiniz. Şimdi bana müsaade edin. Gideyim, size birer şilte vereyim. Ben misafir odasındaki sedire uzanacağım için karyolam, bomboş kalacak. Yalnız, belki kirlidir diye size onu ikramdan çekiniyorum. Artık, kusura bakmazsınız. Sedirlerin üzerine serceğim birer şiltenin rahatsızlığına katlanırsınız.

Ülfet kalfa atıldı:

— Rica ederim, efendim. Siz rahatsız olmayınız. Karyolanızda yatınız. Zaten sabaha, ne kadar var.

Cenan da söze karıştı:

— Benim fena halde başım dönüyor. Eğer yatarsam, belki uyur kalırım. Geç kalırsam, köşke nasıl dönerim?..

Dilfirip, Cenanın sözünü kesti:

— A.. Vallahi olmaz, Cenana... Bizi böyle bırakır da, nasıl gidersin. Ben, bir saat sonra seni uyandırırım. Hiç merak etme. Hadi şimdi Cemil beyle gidelim de, ona yardım edelim.

Dedi.

Cemil menetmek istemesine rağmen, iki kız onun arkasına takılmışlar; yukarı kata çıkmışlardı. Sofadaki yüklükten şilteleri taşımağa başlamışlardı.

Dilfiriple Cenana:

— Aman.. Biz beraber yatarız. Tek, Ülfet kalfa rahat etsin. Ona, bir şilte daha koyalım.

Diyorlardı.

Tertemiz yataklardan ve takımlardan, her tarafa tatlı bir sabun kokusu yayılmıştı. Dilfirip kalfa, Ülfet kalfayı getirmek için aşağı inmiş; Cenana Cemili yalnız bırakmıştı. Cemil, bu fırsattan istifade ederek derhal Cenana yaklaşmış, ellerini avuçlarının içine almıştı. Bu mimini ve yumuşak ellerde için için yanan bir ateş vardı.

Cemil, Cenanın kulağına eğilmiş; bir yaranın üstüne dokunmaktan korkuyormuş gibi çekinerek:

— Söyle Cenana!.. Neyin var?.. Sen müteessirsin.

Demişti.

Cenan, derin derin içini çekerek cevap vermişti:

— Başım dönüyor, Cemil.. Hiç bir şeyden müteessir değilim.

— Hayır.. Hayır... Ben farkındayım. O karı senin fena halde canını sıktı.

— O karı kim?..

— Ülfet kalfa.

— Aman sus, Cemil.. Ne söylüyorsun?.. Karı, marı deme..

— Neden?..

—E, Arkadaşım.. Kalfam, yavrum. Eğer kulağına gidiverirse...

— Gidiverirse, gidiverir... Sen biliyor musun, sana söylediği o sözler, benim üzerimde ne tesir hasıl etti. Vallahi, billâhi, birer ok gibi kalbime tesir etti... Dua etsin gene sana. Eğer senin misafirin olmasaydı, ben bildirdim ona

hesap etmişti.

Lokantanın kibar ve meşhur kapılarının çıktuktan sonra genç kız Börk'e döndü ve küstah bir bakışla:

— Nasıl... kazanıyor muyum? Diye sordu.

Erkek:

— Örümeğe on sent mi verdi idiniz? dedi.

— Evet.

Genç erkeğin, kendinden umulmadık bir hazretle:

— Öyle ise kazandınız... Hem de tam mana baştan başa kazandınız, dedi.

Keşif ona bir az daha sokuldu ve içini çekti:

— Oh! ne iyi oldu... Dairenizdeki o işi

yapacağımı.

Cenan, minimini elini tekrar Cemil'in ağzına kapadı. Ve yalvardı:

— Kurbanın olayım Cemil, sus... Eğer bu kadının kulağına bir tek söz giderse, sarayda benim mevkiimi çok müşkülleştirirsin?..

— Sarayda mevkiim müşkülleşirse, sen de kalkar buraya gelirsin.

— Ah yavrum!.. Sen, sarayın ne olduğunu bilmiyorsun. İnsanı, kendi arzularında serbest bırakırlar zannediyor-sun.

Merdivenin ayak sesleri işitilmişti. Cenana, Cemilin ellerine sarıldı:

— Allahaşkına.. Beni seversen Cemil. Ülfet kalfaya sakın bir şey hissettirme. Ona, mümkün olduğu kadar yumuşak görün.

Diye mırıldandı. Ve sonra, Ülfet kalfayı karşılamak için kapıya fırladı.

Dilfirip kalfa, Ülfet kalfanın koluna girmişti. Artık eni konu sarhoşlayan bu genç kadını yatak odasına getirmişti.

Cemil, Cenanın verdiği anda dayanıyarak onun hatırı için öfkesini yenmek mecburiyetini hissetmişti. O da kalfaları karşılamış, söylemeğe başlamıştı:

— Buyurun, efendim; buyurun. Herhalde epeyce rahatsız olacaksınız amma.. Artık bir kaç saat, bu rahatsızlığa katlanırsınız. Hepinize allah rahatlık versin. Ben, bitişik odadayım. Gideceğiniz zaman, duvarı vuruverirsiniz. Ben, derhal kalkarım. Başka bir emirleriniz var mı, efendim.

Ülfet kalfa, derin ve mütebessim bir nazarla Cemili süzdükten sonra, cevap verdi:

— Asıl, biz sizi rahatsız ettik, efendim. Yalnız bir şey var. Allah vere, uyuyup kalmaysaydık. Şayet vaktinde uyanamazsak, ne yaparız?..

— E, yabancı yerde değilsiniz ya, kalfa hanım. Bir gece daha kalırsınız... — Tamam... Sonra, saraydan sokaklara dökülsünler, takım takım bizi arasınlar...

Son sözler, hep beraber hafif bir gülüşme ile neticelenmişti. Cemil, bir daha:

— Allah, rahatlık versin!

Dedikten sonra, oda kapısını çekmiş, kendi yatak odasına gelmişti. Öteki odada, daha hâlâ gülüşmeler ve mırıltılar devam etmekteydi.

Cemil, biraz fazlaca içtiği rakıdan ve yorgunluktan, epeyce sersemlemişti. Çarçabuk soyunmuş, elbiselerini, beyaz patiska örtülü sedirin üstüne atmış; karyolasına uzanmıştı.

Şimdi; bugünün bu garip macerası, karmakarışık bir daha hayalinden geçiyor:

— Olur şey değil... Bunu başkalarına anlatsam, kimse inanmaz. Sarayın böyle nefis üç kadını gizlice eve almak.. Bunları, kaldırımlar üzerinde aç kalmış sürtük sokak karlıları gibi kapatmak.. Vallahi olur şey değil... Ah, bizim arkadaşların kulakları çınlasın. Bu macerayı duysalar, kim bilir nasıl hayrette kalırlar. Ah, mümkün olsa da,

o kadar istiyordum ki!.. Dedi.

Fakat yüzünde beliren tebeşüm, hiç te işe düşkün bir kadının gülümsemesine benzemiyordu.

★

İki gün sonra Dujardins lokantasının müdürü on dolarlık bir banka çeki aldı. Kimden geldiği belli değildi... İlişik bir tezkerede: «Yemeklerinizden memnun kalmış, minnettar bir müşteri tarafından» ibaresinden başka bir şey yazılı değildi.

Başını kaşdı, içini çekti ve omuzlarını silkerek bu muammayı halletmekten vazgeçti...

Lokantalarda bazan o kadar garip, o kadar anlaşılmaz vak'alar olur ki!..

onlara yazsam...

Diye düşünüyordu.

Dakikalar geçtikçe bu düşünceleri süzülüyor; bütün teferruatı birer birer eriyerek Cenana üzerinde temerküz ediyordu.

— İşte, hayatımın ilk temiz aşkı.

Diyordu... Ve sonra; artık düşüncesini yalnız Cenana üzerinde yürütüyordu. Zahiren haşin, hissiz, lâkayit görünmesine rağmen ne munis, ne hassas, ne candan bir kızdı. Hiç şüphesiz ki onun sevgisi, saman alevi gibi bir anda parlayan ve sonra çarçabuk sönen bir aşk olmayacaktı... Kim bilir, belki de bu aşk, onlara ebedî bir saadet doğuracaktı.

— Ah, ne olurdu. Bu gün şu saraylılar karşımıza çıkmasalardı... Bu gece Cenana başbaşa kalsaydık. Onun, ince hislerini dinleyseydim. Ben ona, bütün kalbimdekileri söyleseydim... Sadece hislerimizle yaşasaydık.

(Arkası var)

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

18: Dans musikisi, 19: Çocuk saati, hikâyeler (Mes'ut Cemil tarafından), 19,30: Sonate (Şeytan trilleri) Tartini keman ve piyano (Pl.), 20: Ses musikisi (Pl.), 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının, gazetelere mahsus havadis servisi verilmektedir.

ANKARA

19,30: Müzik hakkında konuşma. 19,45: Plâk neşriyatı. 20,10: Ajans haberleri. 20,20: Karpış şehir lokantasından nakil (orkestra).

BÜKREŞ

12,30-15,10: Plâk ve ajans haberleri. 18: Askerî bando. 19,15: Radyo salon orkestrası. 20,50: Konferans. 21,10: Fransız musikisi. 21,40: Çift piyano konseri. 22,15: Şarkılar. 22,45: Konser nakil 24: Hafif musikisi.

BUDAPEŞTE

18: Macar şarkıları. 18,0: Sözler. 19: Opera orkestrası. 20: Konferans. 20,30: Radyo orkestrası. 21,30: Piyes. 23,10: Haberler. 23,30: Koro. 24,15: Çingene musikisi.

BERLİN

17: Hafif musikisi. 19: Muhtelif. 20,15: Küçük konser. 20,45: Aktüalite. 21: Haberler. 21,10: Karışık neşriyat. 23: Haberler. 23,30: Em-De orkestrası. 1: Dans.

VARŞOVA

16,30: Triyo salon orkestrası. 17: Sözler. 17,15: Tiyatro - muhtelif. 19: Piyano-keman (Beethoven, Debussy, Folla). 19,20: Şarkılar - Muhtelif. 21: Hafif musikisi. 22: Uzaktaki yurddaslara yayım. 22,30: Şen emisyon. 23: Senfonik konser. 24,05: Hafif musikisi.

PRAG

17,05: Askerî bando. 17,50: Çocuklara. 18,15: Plâk. 18,35: Köylüye. 19,05: Radyo skeçi - muhtelif. 20,35: Eğlenceli, şarkılı neşriyat. 21,40: Franz Leharn «İlk-bahar» adlı opereti. 23,30: Gece musikisi.

VIYANA

18,15: Plâk. 19,30: Halk şarkıları. 20: Haberler. 20,10: Hrubynin radyo için musikili bir kompozisyonu. 21,10: Şen müzikli skeç. 23: Haberler. 23,10: Şarkılar ve hafif havalar. 24,05: Eğlenceli musikisi.

22 Mart Pazar

İSTANBUL

12,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 18: Dans musikisi (plâk), 19: Haberler, 19,15: O-da musikisi (plâk), 20: Ziraat Bakanlığı namına konferans: M. Santur tarafından, (Kuduz vak'ası hakkında), 20,30: Stüdyo orkestraları, 21: Eminönü Halkevi gösterit kolu.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilmektedir.

"Venizelosu Yakından Tanırım!,"

Uzun bir müddet sonra Romada tekrar karşı karşıya gelmiş bulunuyorduk. Kendisine İzmir işgalinin Yunanistana çok pahalıya mal olacağını söyledim. Güldü ve "Siz İzmir'i kurtaralım derken İstanbulu da kaybedeceksiniz," dedi

Yazan : Galip Kemali

— 3 —

O tarihteki müzakeratımızın esası bizim 250,000 asker ve 500 topla Yunanlılara göstereceğimiz yardıma mukabil adalardan mühim bir kısmı bize iade edilecekti.

Bu müzakerat akim kalınca sulh müzakeratına girişildi ve netice Atina'da sefir olarak kaldım. Ondan sonra Yunanistanla münasebatımız daha dostane bir şekle girmeğe başladıysa da Makedonya Türk unsuruna karşı muntazam ve büyük mikyasta mezalim tatbik edildi.

Şimdi liberal fırkası reisi olan, sabık Sisam ihtilâlcisi, Mösyö Sofoulis, vali umumî ve sabık meb'usumuz Kozmidis efendi de muaviniydi, Venizelos Makedonyada bir Rum ekseriyeti tesis etmek maksadıyla Balkan harbi sırasında Kafkasyadan 20,000 muhacir getirtmiş bunlar, Trakyadan gelen Rumlarla elbirliği yaparak zavallı müslüman köylülerini tazyik ve tehdit ile yerlerinden kaçırmışa muvaffak oluyorlar, bunların adedi bir senede iki yüz bini buluyordu. Bu vaziyet karşısında Venizelosu bir «mübadeleli ahali» mukavelesi aktetmemizi teklif etmiştim. Bir türlü yanaşmıyordu. Nihayet günün birinde Ayvalıkta bir hâdisse çıkarak binlerce Rum civar müslüman köylüleri tarafından kovalandı ve Milliye ilticaya mecbur oldu. O sırada ben de Makedonyadaki mezalimi tahkik için Selânik baş şehbenderimiz Fuat Selim Beyle Drama ve havalisinde tahkikatla meşgul idim. Hemen Atınaya döndüm ve iki devlet arasında bir harp çıkmasına mani olarak; o fırsattan bilistifade İzmir Vilâyeti sahillerinde meskûn tek mil Rumların Makedonyaya nakilleri ile o nisbette müslüman ahalinin İzmir'e gönderilmesi yolunda bir itilâf 1/Temmuz/914 te hayli güçle Mösyö Venizelosu kabul ettirdim.

Muhtelif komisyonlar toplandı fakat işi bitirmeğe vakit bulmadan umumî harp çıktı. Venizelosun bizimle uyuşmak hakkındaki istidadından istifade ederek adalar meselesini tekrar ileri sürdüm. Balkan harbinden sonra Almanya imparatoru İslavlara karşı, Balkanlarda Türkiye - Romanya ve Yunanistandan ibaret bir kütlenin teşekkülünü faydalı görüyor, bu siyaset üç devletin de işine geliyordu. Bunun için adalar işinde Almanya da Romanya da bize manen yardım ediyorlardı. Hattâ müteveffa, kral Karol yaverlerinden general Coanda'yı gizli olarak Atınaya göndermiş ve Babâlinin teklifini hüsnü nazarla tetkik etmesini kral Kostantine tavsiye eylemişti. Nihayet bu mühim mesele hakkında görüşmek üzere Venizelosla sadrazam Said Halim paşanın teşadüfî olarak Brükselde buluşmaları kararlaştı. Venizelos 21 Temmuz 914 de Brükselde hareket ettire de, Münih'e vardığı zaman Avusturyaya veliaht Arşidük Ferdinandın katli hâdisesi üzerine sadrazam Said Halim paşaya yola çıkmadan Atınaya döndü. Ben işin peşini bırakmadım. Bu defa her ikisinin birer vapura binerek Boğazlar haricinde biribiriy'e karşılaşmalarını teklif ettim. Ağustosun beşinde İmroz adası açıklarında buluşmaları kararlaştırılmışken dünyayı altüst eden umumî savas başladığından, bu karar da tatbik edilemedi. Bu sefer —Romanya her iki tarafı uzlaştırmak hakkında gösterdiği samimi arzuya dayanarak— tayin edilecek murahhasların Bükreşte toplanmasını teklif ettim ve Ağustosun 17 sinde dahiliye nazırı Talât beyle adliye nazırı Halil beyler Bükreşe hareket ettiler. Sabık başvekil Mösyö

Venizelos Lozan muahedesi imzalarken

Zaimis (sabık cumur reisi), hariciye müsteşarı Mösyö Politis (şimdiki Paris sefiri) ile orada yirmi gün kadar müzakeratta bulunduktan sonra, Avrupadaki ki ahvalin inkişafına itizaren bu bahsteki görüşmelerin daha müsaid bir zaman talikine karar verilmiş idi. Biz Yunanistanın iadesini kabul ettiği bir takım küçük adalardan başka «Limni», «Midilli» ve «Sakız» adalarının da «hâkimiyeti Osmaniyeye» altına alınarak padişahın tayin edeceği hristiyan bir vali tarafından idare edilmesini, gümrük, posta, telgraf ve düyunu umumiyeye varidatından gayrisinin adalar idaresine sarfını taklif ediyorduk.

Yunan delegeleri de son söz olarak: «Muayyen bir müddet zarfında Yunanistan tarafından bir bedel mukabilinde tasarruf edilmek üzere Sakız ile Midillinin Devleti Aliyyeye iadesini» ileri sürmüşler, Babâli ise bu kayıtları şayanı kabul görmemişti. Bizim müzakeratı daha müsaid bir zamana bırakmamızın, o sırada Almanlarla ittifak etmiş bulunmaktığımızda ileri geldiğini sonra öğrenmiştik.

Umumî harp başladıktan ve 30/9/914 te donanmamızın Rus limanlarını topa tutması üzerine biz de mütefiklerimizle birlikte harekâtı harbiyeye başlamak mecburiyetinde kaldıktan sonra Venizelosun Türkiyeye karşı tuttuğu politika da değişti.

Hele boğazlara hücum edileceği tahakkuk edince, Rusların İstanbulu geri rebilmeleri ihtimali karşısında bütün müvazene ve muhakemesini kaybederek, itilâf devletleriyle teşriki mesâi etmeğe yol aradı.

Bunu sezince kral Kostantinden bir mülâkat istedim ve bize düşman olarak harbe girmenin mahzurlarını anlatıp kendisini ikna ettim. Bunun neticesi olarak Venizelos istifa etti. Fakat bir kaç ay sonra yeniden yapılmış intihabatta ekseriyeti kazandığından tekrar mevkî iktidara geldi. Hattâ Bulgar tehlikesini ileri sürerek kral Kostantinden bir de seferberlik iradesi bile aldı. Fakat kralı harbe sürükleyemedi.

Tekrar çekilmeğe mecbur oldu. Seferberlik emrini alması üzerine kral «Tatoy» daki sayfiyesinde sureti mahsusada görmüş ve «bu tehlikeli vaziyete nasıl girdiğini» sormuştum. «Mevrak etmeyin! Ben bitaraf kalmaktan musırrım. Venizelos beni uçurumun oraya gelince bir tekmede ben işiyle yuvaram!» diye teminat vermişti.

(Arkası var)

Gripe Karşı

ASPIRİN

Bayer markasına dikkat

TEK BİR VAZO

AÇIK BEYAZ VE YUMUŞAK

BİR CİLD TEMİN
ETMELİDİR

AKSİ TAKDİRDE

PARANIZIN İKİ MİSLİ
GERİ VERİLİR

BU ŞAYANI
HAYRET TEK-
LİFÖN HEMEN
BUGÜNDEN İS-
TİFADE EDİNİZ

Yüzünüzdeki siyah benlerden, açık mesamelerden ve sair gayrisaf maddelerden kurtulmak isterseniz; cildinize yeni ve esas bir güzellik veriniz. Hemen bugünden itibaren bir vazo

beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kremi satın alınız. Terkibinde taze kaymak ve musaffa zeytinyağı ile cidden mukavvi ve beyazlatıcı sair birçok cevherler mevcuttur. Bunlar, siyah benleri eritirler. Açık mesameleri kapatırlar ve en sert ve solmuş cildleri yumuşatıp gençleştirirler. Yalnız bir veya iki gün zarfında yaptığınız şayanı hayret tesir ve gösterdiği büyük farka şaşacaksınız. Bir hafta sonra, teniniz açık, nermiş ve yumuşak olacak ve bütün dostlarınızın gıpta ve takdir nazarlarını celbedecektir. Her vazo garantidir. Memnun kalmadığınız takdirde, aldığınız vazoyu İstanbul 622 numaralı posta kutusu adresine ademi memnuniyetinizin sebebini de zikrederek iade ediniz. Verdiğiniz paranın iki misli geri verilecektir.

Dr. HORHORUNİ (Berksoy)

Muayene hergün akşama kadar Eminönü Valde kiraathanesi yanında

Istanbul Belediyesi İlanları

Istanbulda yeni yapılan ve pis su kanallarının geçtiği sokaklarda bulunan yapıların yağmur sularının bu kanallara verilmesi mecburiyeti yapı ve yollar kanununun 36 ncı maddesi iktizasından olmakla 936 senesi Ağustos ayı başına kadar sokaklara akan çatı yağmur sularının kanallara verilmesi için mal sahiplerinin Sirkeciye Sirkeci palasta Belediye Mecari Şubesine müracaat eylemeleri ve Ağustostan sonra alâkalılar hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur. "B.", "1522,"

★ ★

Hepsine 600 lira değer biçilen Fatih Çarşambada Kovacı dede mahallesinde Lokmacı sokağında yeni 13 numaralı evin ankazı satılmak üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek isteyenler 45 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektuble beraber 27/3/936 Cuma günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (B) (1315)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42352 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon Postaları

Pazar 12 de, Salı, Perşembe 15 de

Izmir sür'at postaları

Cumartesi 15 de

Mersin postaları

Salı, Perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi, çarşamba 18 de

Izmit — Pazar, salı, perşembe, cuma 9,30 da

Mudanya — Pazar, salı, perşembe, cuma 9 da

Bandırma — Pazartesi, salı, çarşamba, perşembe cumartesi 21 de

Karabiga — Salı, cuma 19 da

İmroz — Pazar 15 de

Ayvalık — Salı, cuma 19 da

Trabzon ve Mersin postaları - na kalkış günleri yük alınmaz.

(1509)

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi

Istanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

Istanbul, (Galata, Yenicoami);
Izmir, Mersin.

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muamelesi

Istanbul ve Galata şubelerinde
kiralık kasalar

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

POKER-
PLAY

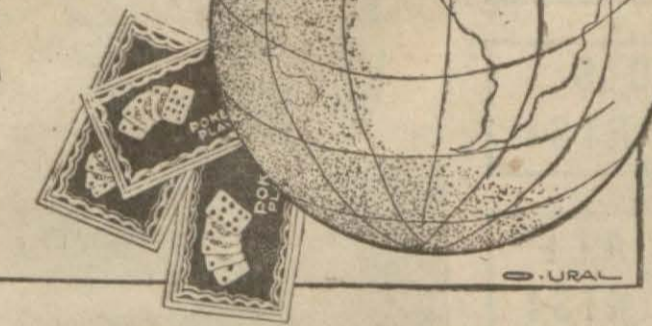
TRAŞ BIÇAGINI

DÜNYADA
MİLYON

100

KİŞİ

KULLANIYOR

Satış deposu:
JAK DEKALO ve ŞUREKASI
İstanbul, Tahtakale Menage Kanalı No. 51

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

6. ncı Keşide 11 Nisan 936 dadır.

Büyük ikramiyeye: **200.000** Liradır.

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Afyon Nakliyatına tenzilât:

1/4/936 tarihinden itibaren seyrihafif taşıyacak afyonlardan seyrihafif 1 nci sınıf ücretleri alınacaktır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. (593) (1425)

★ ★

Maden Cevheri Nakliye ücretlerinde tenzilât:

Yalnız muayyen iskelelere yapılan nakliyata tatbik edilmekte olan Maden Cevheri tarifesi, bu kerre şebekenin her istikametinde tam vagonla taşıyacak cevherlere şamil olmak üzere genişletilmiş ve nakil ücretleri de mesafeye göre %5 ilâ 23 nisbetinde ucuzlatılmış olup 680 kilometreden fazla mesafelerden taşıyacak cevherlerden ton ve kilometre başına alınacak ücret bir kuruştan ibarettir.

15/4/936 tarihinden itibaren tatbikine başlanacak olan bu yeni tarife hakkındaki fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. "609," "1482,"

Sabık Kâbil Verem Sanatoryomu Baştabibi

Paris Fakültesinden Diplomalı Doktor

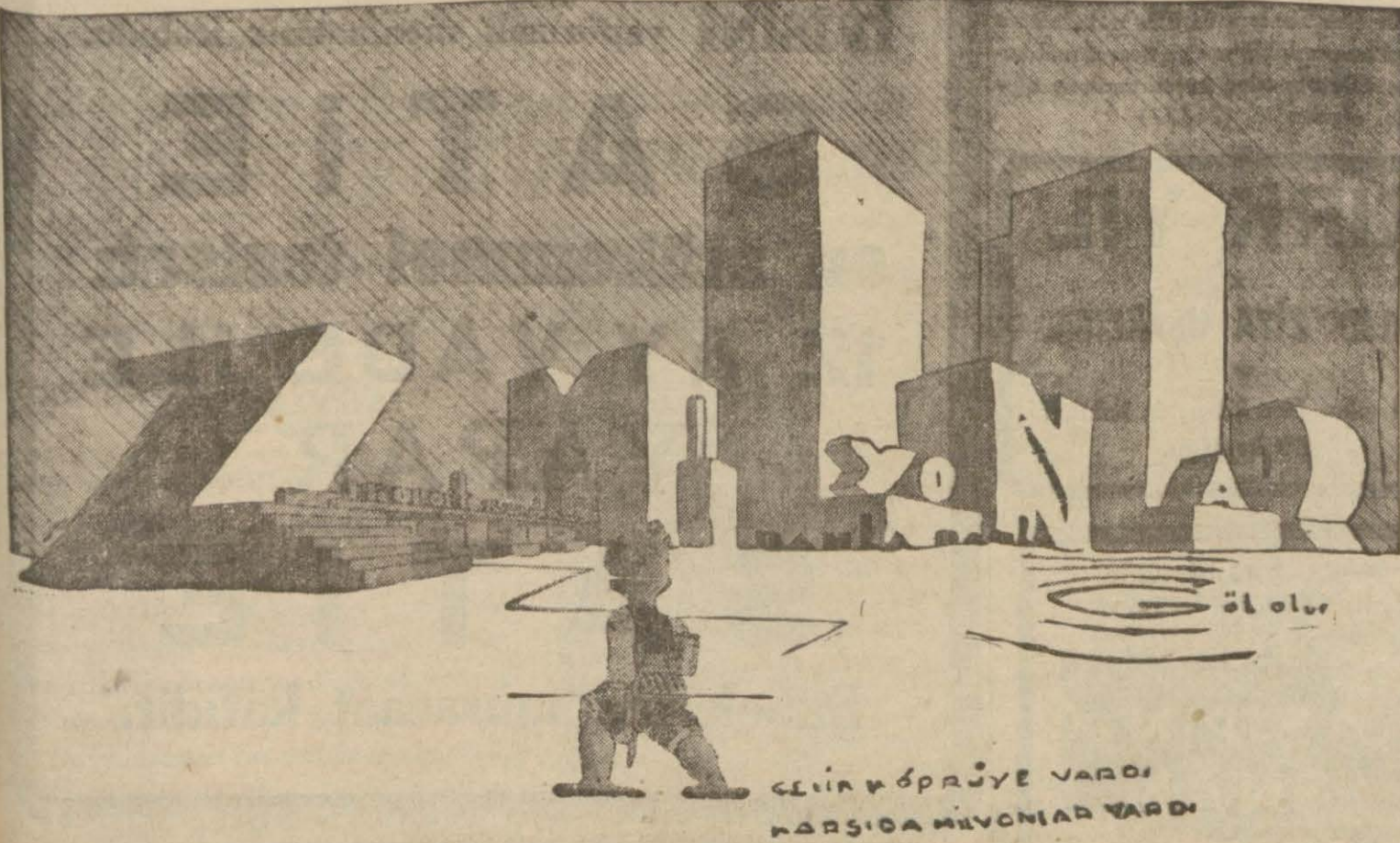
Ferhan Yücer

Istanbul: Ayasofya Yerebatan Caddesi No. 43. Tel. 23035

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Istanbul Tapu Başmemurluğundan:

Fatihte Atpazarı nezdinde vaki çinili hamam civarında ve cadesinde kâin Ferhad ağa camii arsasının tapuda kaydı olmadığından senetsiz tasarruf muamelesi yapılarak bu mahallin vakfı namına tescilli Evkaf Müdürlüğünden talep edilmesine binaen şayet bu yer hakkında tasarruf iddiasında bulunan var ise vesaiki tasarrufiyesile tarihi ilândan on beş gün zarfında İstanbul Tapu Başmemurluğuna müracaatları ilân olunur. "1438,"

CELİN KÖPRÜYE VARDI
PARSIOA MÜVONIA VARDI

HASAN PUDRALARI

Tuvalet Pudrası

Yüze gençlik ve güzellik, cilde incelik ve letafet verir. Çiçeklerden ve en nefis kokularından yapılmış olup ihtiyar kadınları gençleştirir, genç ve güzellere insanı çıldırtan bir renk ve incelik verir. Kadınlar için daimi ve zaruri bir ihtiyaçtır. Cilde kat'iyen zararı dokunmaz.

Tıraş pudrası

Tıraş pudrası cildi bozmayacak bilakis daha güzelleştirir. Kokulu en iyi tıraş pudrasıdır. Tıraşın ateşini ve hararetini keser.

Talk pudrası

Bilkiyaya saf olup mükemmel ambalaj edilmiş kutular derünün de bulunur ve gayet ucuz, güzel kokuludur.

Çocuk pudrası

Vücutta, koltuk altlarında, kasklarda, ayaklarda vukua gelen ter ve fena kokularda pişiklik ve sivilcelerde ve bilhassa yeni doğan ve küçük çocuklarda vaki pişikliklerde ve sivilcelerde en nafi ve sıhhi bir pudradır.

HASAN DEPOSU

Istanbul - Ankara - Beyoğlu

TARİHE KARIŞAN HASTALIKLAR

GRİPİN

Formülünün vücuda getirilmesile beraber üşütmekten mütevellit

BAŞ
AĞRISI

DIŞ
AĞRISI

ADALE
AĞRISI

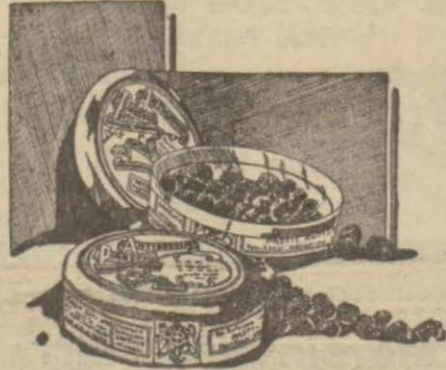
ve diğer ağrı, sancı ve sızılarını verdikleri ıstırapta unutuldu.

Evde, seyahatte, iş başında, çantınızda veya cebinizde daima bir tüp kaşe GRİPİN bulundurunuz!

Bütün ağrıları, mideyi yormadan, kalbi ve böbrekleri bozmadan dindirir.

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarına geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, Bronşit, Grip ve Boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Ölçü üzerine

Fenni Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek düşüklüğüne

Fenni Korsalar

İstiyenlere ölçü tarifesi gönderilir

Eminönü

İzmir sokağı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopulos

Taklitçilerden sakınız.

Ali Sinan

Nuruosmaniye caddesi No. 53, 55
Sirke, üzüm şerbeti ve boza imalâthanesi

Hiçbir yerde şubesi yoktur.

İstanbul İcra Reisliğinden:

Balatta Karabağ mahallesinde eski Dibek, yeni Demirhisar caddesinde 76/78 numaralı Süreyya Paşa mensucat fabrikası sahibi Bayan Adaletin konkordato için mühlet verilmesi dileğiyle vuku bulan müracaatı üzerine icra kılınan tetkikat neticesinde konkordato talebinin nazarı itibara alınmasına ve icra ve iflâs kanununun 286 ve 287 inci maddeleri mucibince borçluya iki ay mühlet verilmesine ve İstanbul Birinci Vakıf Hanında avukat Fahrreddinin komiser tayinine ve işbu mühlet ile ilanile beraber icra ve iflâs daireleri ve tapu sicil memurluklarına ve ticaret mahkemelerine bildirilmesine karar verilmiş olduğu ilan olunur. (21377)

KIRK YIL

HALİD ZİYA UŞAKLIĞIL

Yeni çıktı. Her kitapçıda bulunur.
50 kuruştur.

Sizi bu akibetten kurtarır!

Dişleri, diş etlerini ve bütün ağız evvelâ temizler, sonra güzelleştirir. Dişleri parlattır, diş etlerine tabii renklerini verir, ağız kokusunu keser, mikropları yüzde yüz kat'iyetle öldürerek dişlerin çürümesine, diş etlerinin kanamasına ve ağız hastalıklarına mani olur.

RADYOLİN

kullanacağınız yegâne diş macunudur.

Fenne uygun olmıyan bir elektrik tesisatı

Cereyan kaçırır

ve

Sarfiyatı çoğaltır

Elektrik tesisatı

BİR DEFA YAPILIR.

İYİSİNİ yaptırmak menfaatiniz icabıdır.

SATİE

en mükemmel tesisatı

12 AY VADE İLE

YAPAR

SATİE

Şubelerine müracaat kâfidir.

DIŞLERİNİZİN

parlaklığını artırır,

BUNLARA

güzellik ve
sıhhat VERİR

BİR TURAN MAMULÂTIDIR

KINOPRİN kaseleleri HER YERDE 7½ KURUŞ